TREŚĆ:

Nakładem Izby Przem.-Handlowej w Gdyni. — Redaktor odpow. **Leon Godlewski.**

BIULETYN
IZBY PRZEMYSŁOWO-HANDLOWEJ W GDYNI
HANDEL I TRANSPORT MORSKI

BULLETIN of the Chamber of Industry and Commerce at Gdynia	BULLETIN de la Chambre d'Industrie et de Commerce de Gdynia	MITTEILUNGEN der Industrie und Handelskammer in Gdynia

ROK VII | GDYNIA, 15 kwietnia 1938 r. | NR 7

Redakcja i Administracja: Izba Przem.-Handl. w Gdyni. — **Ref. Prasowy,** ul. 10 Lutego 24, tel. centrala 39-31
Prenumerata: w kraju kwartalnie 4,50 zł, zagranicą 7,50 zł.
Konto P. K. O. Nr. 204.415 — Cennik ogłoszeń wysyła się na żądanie.

Rozszerzenie obszaru okręgu Izby na Wielkie Pomorze

Fakt rozszerzenia z dniem 1 kwietnia granic dotychczasowych Województwa Pomorskiego i utworzenia przez to Wielkiego Pomorza ma wielkie znaczenie dla dalszego kształtowania się warunków działalności gospodarczej na tym tak ważnym terenie naszego Państwa. Zwraca na siebie przede wszystkim uwagę ta okoliczność, że obszar województwa pomorskiego, dotąd wynoszący 16.407 km² o zaludnieniu 1.080.000 osób, powiększony zostaje o dalsze 9.030 km² o zaludnieniu 787.100 osób, co w konsekwencji sprawia, iż województwo to przechodzi z rzędu jednej z mniejszych jednostek administracyjnych do kategorii województw większych. Przemiana ta znacznie podnosi wagę gospodarczą województwa pomorskiego, konieczną dla należytego umocnienia obszarów Rzeczypospolitej, bezpośrednio przylegających do morza, a jednocześnie będących jakby pomostem pomiędzy morzem a pozostającymi częściami kraju. Poza tym zachodzi jeszcze ta wysoce korzystna zmiana, że granice województwa pomorskiego, stanowiące dotąd w ⅔ granice Państwa, a więc podlegające działaniu wszystkich konsekwencyj z tego stanu rzeczy wynikających, zmieniają swój dotychczasowy charakter przez znaczne przesunięcie swej linii na rzecz granic z wewnętrznymi połaciami kraju. Ma to wielkie znaczenie dla akcji zespolenia ziem kresowych, do jakich dotąd należało Pomorze, z resztą kraju, akcją zmierzającą wytrwale i konsekwentnie do zacierania różnic społecznych i strukturalno-gospodarczych, które dotąd jeszcze istnieją w poszczególnych dzielnicach dawnych zaborów.

Do powodzenia tej akcji w znacznym stopniu przyczynić się powinno wniesienie poważnych korektyw w dziedzinie struktury gospodarczej, jakie obecnie następują. Obszar województwa pomorskiego z dzielnicy o par excellence charakterze rolniczym staje się obecnie dzielnicą, na terenie której inne dziedziny działalności gospodarczej, jak przemysł i handel, nabierać zaczną większego niż dotąd znaczenia, co, rzecz oczywista, przyczynić się powinno do pomyślnego rozwoju tak rolnictwa, jak przemysłu i handlu. Do wysunięcia tej tezy upoważniają obserwacje nad rozwojem życia gospodarczego w okręgu Izby Przemysłowo-Handlowej w Gdyni od początku roku 1934, t. zn. od chwili, gdy do jej obszaru dołączona została znaczna część okręgu zlikwidowanej wówczas Izby Przemysłowo - Handlowej w Bydgoszczy, obejmującej powiaty województwa poznańskiego, obecnie przyłączone do województwa pomorskiego. W okresie tym stwierdzonym zostało mianowicie, że ujemne przeobrażenia strukturalne, zachodzące pod wpływem działań kryzysu, w przemyśle a przede wszystkim w handlu na dotychczasowych obszarach województwa pomorskiego kompensowane były do pewnego stopnia działaniem dodatnich cech struktury przemysłowej, a nawet częściowo i handlowej, na terenach dotąd leżących poza granicami tego województwa.

Z chwilą przyłączenia do obszaru pomorskiego, a przez to samo do okręgu Izby Przemysłowo-Handlowej w Gdyni czterech powiatów województwa warszawskiego o łącznej powierzchni 5.352 km², o ludności 456.800, następuje również dalsza poprawa struktury gospo-

darczej okręgu tej Izby. Wywody te znajdują swe potwierdzenia w danych statystycznych, odnoszących się przede wszystkim do przemysłu. Statystyka za rok 1936 wykazuje, że na całym dotychczasowym obszarze województwa pomorskiego istniało przedsiębiorstw przemysłowych I—V kategorii 274, w czterech powiatach województwa poznańskiego, należących do okręgu Izby Gdyńskiej — 183, zaś na terenie obecnie przyłączonych powiatów województwa warszawskiego, głównie zaś w okręgu Włocławka — 79. Średnich i mniejszych przedsiębiorstw przemysłowych, wykupujących świadectwa przemysłowe VI i VII kategorii, było w województwie pomorskim 969, w okręgu bydgoskim 361, a w okręgu włocławskim 200. Z tego wynika, że nowy obszar województwa pomorskiego będzie pod względem uprzemysłowienia mocniejszy o 100%, jeśli chodzi o przedsiębiorstwa przemysłowe większe i o z górą 50% jeśli chodzi o przedsiębiorstwa przemysłowe mniejsze.

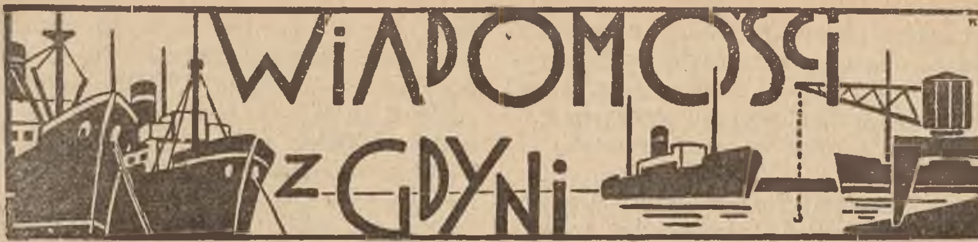
Te same źródła statystyki przemysłowej wskazują, że i dynamizm rozwoju przemysłu jest różny na dotychczasowym obszarze Pomorza i na obszarach nowoprzyłączonych; gdy mianowicie na terenie pierwszego ilość czynnych zakładów przemysłowych z roku na rok wykazywała tendencję ku zmniejszaniu się, to na terenie okręgu bydgoskiego ma miejsce zjawisko odwrotne tak w odniesieniu do przedsiębiorstw przemysłowych większych, jak i zwłaszcza do tychże przedsiębiorstw rozmiarów mniejszych. Ponadto intensywność zatrudnienia w przemyśle na nowoprzyłączonych terenach jest większa niż na terenie dotychczasowego obszaru Pomorza.

Jeśli chodzi o handel, to tak na dotychczasowym obszarze Pomorza, jak i na obszarach obecnie przyłączonych, podlegał on w ciągu ostatnich lat przeobrażeniom niekorzystnym, polegającym na spadku ilości przedsiębiorstw handlowych i w ich pauperyzacji, wyrażającej się w zmniejszeniu ilości świadectw przemysłowych wyższych kategoryj przy równoczesnym wzroście ilości przedsiębiorstw mniejszych. Przyczyny tego zjawiska dopatrywać się należy przede wszystkim w tym, że głównym klientem handlu wszystkich tych obszarów jest ludność rolnicza, której zdolność nabywcza ulegała dotąd stałemu kurczeniu się. Odbijało się to ujemnie na działalności ogromnej większości przedsiębiorstw handlowych w okręgu Izby, mających przede wszystkim charakter lokalny. W przeciwieństwie do tego zasięg działalności znacznej ilości przedsiębiorstw przemysłowych, znajdujących się, jak wskazano wyżej, w stadium rozwoju, jest o wiele szerszy, gdyż wychodzi w zakresie zbytu swej produkcji poza teren najbliższy, a w wielu wypadkach ma odbiorców na obszarze całej Polski. Pomimo tych niepomyślnych warunków dla handlu, utworzenie Wielkiego Pomorza może i w tej dziedzinie spowodować polepszenie sytuacji w związku ze zwiększeniem liczby konsumentów, skłonnych korzystać z usług przedsiębiorstw handlowych, opartych na wyższych zasadach organizacyjnych, niż ma to miejsce w przedsiębiorstwach, położonych na obszarach, które dawniej należały do województwa warszawskiego. Mieć tu należy na widoku przede wszystkim rozpowszechnienie wyższego poziomu wewnętrzno-organizacyjnego istniejącego wśród kupiectwa na obecnym obszarze Izby Przemysłowo-Handlowej w Gdyni oraz lepszych metod w wykonywaniu zawodu kupieckiego.

Na podstawie uwag powyższych, stwierdzić należy, że struktura życia gospodarczego w nowych granicach Województwa Pomorskiego uległa znacznemu polepszeniu dzięki bardziej równomiernemu uwzględnieniu w jej funkcjonowaniu poszczególnych elementów działalności gospodarczej drogą osiągnięcia pomiędzy nimi większej równowagi, niezbędnej dla normalnego rozwoju całości organizmu gospodarczego danego obszaru.

W związku z tym stoją przed Izbą Przemysłowo-Handlową w Gdyni nowe poważne zadania przede wszystkim w zakresie gruntownego przestudiowania właściwości gospodarczych nowo przyłączonych terenów oraz znalezienia punktów stycznych w strukturze gospodarczej całości okręgu Izbowego, celem uwypuklenia tych momentów, które z największym pożytkiem mogą być wykorzystane dla działalności gospodarczej. Praca ta w konsekwencji doprowadzić powinna do ustalenia miejsca, jakie gospodarstwo Wielkiego Pomorza ma zająć w działalności gospodarczej całego kraju, oraz roli, jaka mu w tym zakresie przypaść powinna. Już teraz stwierdzić można, że w dziedzinie przemysłu istnieją wszelkie dane dla rozwoju wielu gałęzi przemysłu przetwórczego, zwłaszcza związanego z wytwórczością rolniczo-hodowlaną, zaś w dziedzinie handlu dla specjalnego zainteresowania wymianą z rynkami zagranicznymi, tak w zakresie przywozu, jak i wywozu. Wydaje się przy tym, że bardziej intensywne zainteresowanie się Gdynią, jako terenem dla działalności tak przemysłowej, jak i handlowej, jest wysoce wskazane. Wszystko bowiem przemawia za tym właśnie, że na tym terenie stworzyć i umocnić należy warunki dla tej działalności i spowodować zaangażowanie się w niej przedsiębiorczości prywatnej.

Stanisław Tor.

POSIEDZENIE SEKCJI HANDLOWEJ IZBY.

Dnia 30 marca br. odbyło się pod przewodnictwem Wiceprezesa Izby dra W. Smolenia posiedzenie Sekcji Handlowej Izby.

Sekcja Handlowa omówiła obszernie projekt sprawozdania Izby o gospodarczym położeniu okręgu izbowego w roku 1937 w odniesieniu do sytuacji w handlu. Podczas dyskusji podkreślona została specjalna rola kupiectwa w zachodnich połaciach kraju i jego wysoki poziom organizacyjny oraz fachowe nastawienie przy obsłudze klienteli. Zwrócono przy tym uwagę na szkodliwość lansowanych w czasach ostatnich poglądów o zbędności pośrednictwa handlowego w wymianie towarowej i podkreślono rolę, jaką handel wykonywany przez fachowe kupiectwo, odgrywać powinien w Państwie tak pod względem gospodarczym, jak i socjalnym. Poza tym zwrócono w czasie dyskusji uwagę na konieczność uwzględnienia przedsiębiorstw kupieckich przy udzielaniu zamówień przez wojsko i instytucje państwowe. Przy omawianiu położenia handlu zbożem Sekcja Handlowa zwróciła uwagę na konieczność wprowadzenia bardziej ścisłych metod przy obliczeniach statystycznych, odnoszących się do szacunku zbiorów zbóż, gdyż na tych szacunkach opiera Rząd posunięcia w zakresie swej polityki zbożowej i w zakresie eksportu zbóż. Niezadowalający stan obliczeń statystycznych w odniesieniu do zbiorów zbóż w roku ubiegłym stał się powodem rozpowszechnienia mniemania, iż zbiory zeszłoroczne mogą spowodować brak pokrycia zapotrzebowania na zboże ze strony rynku wewnętrznego, co spowodowało zarządzenie o wstrzymaniu eksportu. Tymczasem okazało się, że Polska posiada nadmiar zapasów zboża i że możliwości eksportu po żniwach istniały. W rezultacie zagraniczni odbiorcy, nie mogąc pokryć zapotrzebowania na rynku polskim, poczynili zakupy na innych rynkach i pozyskanie przez eksporterów polskich dawnych odbiorców napotyka na poważne trudności. Zresztą i ceny zbóż uległy w międzyczasie zniżce. Sekcja w związku z tym wypowiedziała się za koniecznością wystąpienia ze strony Izby wobec czynników miarodajnych z wnioskiem o zastosowanie w zakresie obliczeń zbiorów zbóż takich środków, któreby przyczyniły się do zdobycia bardziej dokładnych danych w tej ważnej dla życia gospodarczego kraju dziedzinie.

W dalszym ciągu posiedzenia Sekcja Handlowa wysłuchała sprawozdania Wicedyrektora Izby J. Kawczyńskiego z zamknięć rachunkowych Izby oraz jego referatu o skutkach gospodarczych dla Polski nawiązania stosunków Polski z Litwą oraz wcielenia Austrii do Rzeszy Niemieckiej.

Wreszcie Sekcja Handlowa omówiła sprawę obsadzenia wakującego stanowiska trzeciego wiceprezesa od Sekcji w łonie Prezydium Izby.

NOMINACJA SĘDZIÓW HANDLOWYCH W WYDZIALE HANDLOWYM SĄDU OKRĘGOWEGO W GDYNI.

P. Minister Sprawiedliwości postanowieniem z dnia 10 marca 1938 r. na mocy art. 209 § 1 prawa o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. R. P. Nr 102, poz. 863 z 1932 r.) mianował sędziami handlowymi w Wydziale Handlowym Sądu Okręgowego w Gdyni na okres lat trzech, począwszy od dnia 18 kwietnia 1938 roku następujące osoby:

p. p. 1) Lucjana Byczkowskiego
2) Dr. Stanisława Darskiego
3) Dr. Bolesława Kasprowicza
4) Michała Pacoszyńskiego
5) Hugona Pistla
6) Inż. Stanisława Rostkowskiego
7) Andrzeja Wachowiaka
8) Zygmunta Wusaka
9) Inż. Goetzendorf-Grabowskiego
10) Bronisława Jurkiewicza
11) Władysława Krenskiego
12) Michała Królikowskiego
13) Inż. Jerzego Kukucza
14) Franciszka Modrzewskiego
15) Józefa Skarżyńskiego
16) Czesława Nowackiego.

ZAMORSKIE OBROTY TOWAROWE PORTU GDYŃSKIEGO W MIESIĄCU MARCU BR. ORAZ W I-SZYM KWARTALE BR.

Zamorskie obroty towarowe portu gdyńskiego w mies. *marcu rb.* osiągnęły 732.846,7 t wobec 674.257,8 ton w miesiącu lutym br., 742.080,5 ton w mies. marcu 1937 roku oraz 583.767,1 ton w mies. marcu 1936 r.

Miesiąc sprawozdawczy wykazuje 8.7% wzrost w porównaniu z ub. miesiącem lutym, 1,2%-owy spadek w stosunku do mies. marca 1937 r. oraz 25,5%-owy wzrost w porównaniu z miesiącem marcem 1936 roku.

Po dobrych wynikach pierwszych dwóch miesięcy bieżącego roku w porównaniu z analogicznymi miesiącami 1937 roku, miesiąc ma-

rzec br. wnosi więc pewne nieznaczne załamanie się obrotów. Na uzyskanie ogólnych obrotów zamorskich portu w miesiącu sprawozdawczym (732.846,7 t.) złożył się przywóz zamorski — 128.434,4 t. oraz wywóz zamorski — 604.412,3 t.

Dotychczasowe wyniki pracy portu w pierwszym kwartale (styczeń—marzec br. (przywóz zamorski łącznie z wywozem zamorskim — 2.208.678 ton) wykazują 9,4%-owy wzrost w porównaniu z analogicznym okresem czasu roku ubiegłego (2.018.626,9 t.) W tym samym okresie czasu 1937 roku obroty te w stosunku do poprzedniego 1936 r. wykazały 8,4%-owy wzrost, a więc daje się zaobserwować nieznaczna poprawa we wzroście ogólnych obrotów zamorskich.

Na uzyskanie ogólnych obrotów zamorskich (przywóz łącznie z wywozem — 2.208.678 ton) w pierwszym kwartale br. złożył się przywóz zamorski — 424.881,7 ton oraz wywóz zamorski — 1.783.796,3 ton.

O ile pierwszy kwartał 1937 roku wykazywał w porównaniu z 1936 rokiem poważny 46,9%-owy wzrost przywozu zam., a bardzo słaby natomiast, gdyż zaledwie 2,2%-owy wzrost wywozu, to rok bieżący wnosi tu gruntowną zmianę. Tempo wzrostu przywozu zamorskiego w sprawozdawczym okresie (styczeń — marzec) zmniejsza się prawie że czterokrotnie na korzyść prawie że pięciokrotnego wzrostu tempa (%) wywozu.

Tak np. przywóz zamorski w pierwszym kwartale br. (424.881,7 t.) wykazuje 10,8%-owy wzrost w porównaniu z przywozem zamorskim w tym samym okresie czasu 1937 r. (383.393,5 ton). Ten sam przywóz zamorski w roku ub. w stosunku do przywozu zamorskiego w 1936 roku (260.883,2 t.) wykazywał nader poważny 46,9%-owy wzrost.

Wywóz zamorski w pierwszym kwartale br. (1.783.796,3 t.) wykazuje 9,1%-owy wzrost w porównaniu z wywozem zamorskim w tym samym okresie czasu 1937 r. (1.635.234,4 ton). W roku ubiegłym natomiast wywóz zamorski w stosunku do 1936 roku (1.600.233,4 t.) wykazywał bardzo nieznaczny 2,2%-owy wzrost.

Streszczając ten ogólny przegląd sytuacji w I kwartale br., należy stwierdzić zmniejszanie się przywozu zamorskiego na korzyść wzrastającego wywozu zamorskiego.

Przywóz zamorski *w miesiącu sprawozdawczym* (128.434,4 t.) wykazuje 7,1%-owy spadek w porównaniu z przywozem zamorskim miesiąca marca br. (138.265,5 t.), 15,8% spadek w stosunku do miesiąca marca 1937 roku (152.589,1 t.) oraz 33,6%-owy wzrost w porównaniu z mies. marcem 1936 r. (96.100,6 t.)

Przywóz zamorski zmniejsza się, wykazując stosunkowo poważny spadek szczególnie w porównaniu z mies. marcem 1937 roku.

Spadek przywozu zamorskiego w miesiącu sprawozdawczym br. w porównaniu z ub. miesiącem lutym br. spowodowały przede wszystkim pozycje (w nawiasie dane za ub. miesiąc luty br.): nasiona różne — 132 t. (170 t.), nasiona oleiste — 2.931 t. (8.570 t.), owoce suszone — 1.031 t. (1.217 t.), herbata — 94 t. (103 t.), żywica — 463 t. (487 t.), rudy różne i wypałki pirytowe — 10.419 t. (11.352 t.), tłuszcze i oleje roślinne — 292 t. (367 t.), tłuszcze zwierzęce surowe — 895 t. (1.061 t.), napoje alkoholowe i inne — 83 t. (113 t.), tytoń — 42 t. (854 t.), farby — 41 t. (54 t.), żużle Thomasa — 5.250 t. (9.650 t.), wełna — 2.614 t. (3.052 t.), odpadki bawełny — 116 t. (239 t.), juta — 629 t. (1.227 ton), wyroby gumowe — 53 t. (187 t.), papier i makulatura — 579 t. (1.086 t.), żelazo surowe — 111 t. (446 t.), złom żelazny — 37.459 ton (50.877 t.), maszyny, aparaty i części — 950 t. (1.046 t.) oraz części wagonów i lokomotyw — 982 t. (1.106 t.)

Spośród powyższych pozycyj zwraca uwagę poważny spadek przywozu żużli Thomasa, złomu żelaznego, nasion oleistych oraz tytoniu. Pozostałe pozycje wykazują normalne wahania miesięczne.

Wzrosły natomiast pozycje przywozu: owoce świeże — 8.469 t. (7.012 t.), konserwy owocowe — 27 t. (91 t.) orzechy i migdały — 203 t. (181 t.), kawa — 552 t. (458 t.), kakao — 401 t. (375 t.), korzenie — 143 t. (137 t.), rośliny i mater. rośl. — 102 t. (58 t.), śledzie świeże — 1.795 t. (1.313 t.), śledzie solone — 4.872 t. (2.422 t.), oleje — 319 t. (142 t.), smoła i smary — 12 t. (5 t.), asfalt — 314 t. (8 t.), tran — 416 t. (381 t.), siarka — 341 t. (132 t.), przetwory chemiczne — 203 t. (277 t.), garbniki — 1.341 t. (1.304 t.), fosforyty — 14.325 t. (11.471 ton), skóry — 4.229 t. (3.015 t.), przędza wełniana — 42 t. (23 t.), bawełna — 8.765 t. (7.388 t.), len, konopie, sisal i inne wł. rośl. — 56 t. (24 t.), szmaty — 1.557 t. (1.252 t.), kauczuk — 840 t. (799 t.), papa i tektura — 82 t. (1 t.), celuloza — 523 t. (147 t.), metale różne — 334 t. (220 t.), miedź — 2.202 t. (692 t.), cyna — 229 t. (148 t.), oraz wyroby żelazne i metalowe — 681 t. (675 t.)

O ile spadek wykazuje stosunkowo nieliczny szereg pozycyj surowcowych, to we wzroście partycypują liczne pozycje drobnicowe i to towarów najbardziej cennych. Spośród powyższych pozycyj zwraca uwagę ok. 20%-owy wzrost przywozu bawełny, ok. czterokrotny — miedzi, ok. 100%-owy — śledzi solonych, oraz ok. 40%-owy — skór surowych.

Spadek przywozu zamorskiego w miesiącu marcu br. w porównaniu z tym samym miesiącem 1937 roku spowodowały przede wszystkim pozycje: nasiona oleiste, ryż surowy, kakao, piryty, tłuszcze i oleje roślinne, tłuszcze zwierzęce surowe, siarka, garbniki, żużle Thomasa, odpadki bawełny, przędza bawełniana, juta, szmaty, wyroby gumowe, papier i makulatura, celuloza, żelazo surowe, złom żelazny oraz części wagonów i lokomotyw.

Najpoważniejszy wpływ wywarły tu naturalnie towary masowe: złom oraz żużle Thomasa.

Wzrosły natomiast pozycje importu w miesiącu sprawozdawczym w porównaniu z tym samym miesiącem 1937: owoce świeże, owoce suszone, konserwy owocowe, orzechy i migdały, kawa, żywica, śledzie świeże, śledzie solone, rudy różne i wypałki pirytowe, oleje, asfalt, fosforyty, skóry, wełna, bawełna, kauczuk, metale różne, miedź, cyna, maszyny, aparaty i części, oraz samochody, motocykle i części.

Na podkreślenie zasługuje tu ok. 10%-owy wzrost przywozu — owoców świeżych, około 3-krotny — rud różnych oraz ok. 30%-owy bawełny.

W pierwszym kwartale br. zwiększył się przywóz zam. przede wszystkim (w nawiasie dane za pierwszy kwartał 1938 i 1937 r.) złomu żelaznego — ok. 21% (164.025 t. wobec 135.786 t.), fosforytów — ok. 50% (42.206 t. wobec 28.421 t.), skór — ok. 50% (10.424 t. wobec 7.338 t.), bawełny — ok. 20% (25.031 t. wobec 21.932 t.), owoców suszonych — przeszło trzykrotnie (2.813 t. wobec 825 t.), kawy — ok. 5% (1.300 t. wobec 1.235 t.), żywicy — ok. 6% (1.855 t. wobec 1.144 t.), śledzi świeżych — przeszło 50% (7.085 t. wobec 4.531 t.), śledzi sol. ok. 50% (10.443 t. wobec 6.867 t.), asfaltu — ok. 90% (346 t. wobec 194 t.), tytoniu — przeszło 3-krotnie (1.123 t. wobec 339 t.), siarki — ok. 25% (1.440 t. wobec 1.161 t.), szmat — ok. 10% (3.308 t. wobec 3.035 t.), kauczuku — ok. 40% (2.357 t. wobec 1.672 t.), miedzi — około 30% (4.512 t. wobec 3.568 t.), maszyn, aparatów i części — ok. 70% (2.839 t. wobec 1.707 t.) oraz samochodów, motocykli i części — ok. 30% (2.909 t. wobec 944 t.)

Spośród powyższych pozycyj zwraca uwagę stosunkowo skromny udział surowców, liczny natomiast szereg artykułów konsumcyjnych oraz fabrykatów.

Zmniejszył się natomiast przywóz (w pierwszym kwartale br. w porównaniu z rokiem ubiegłym): nasion różnych — ok. 50% (400 t. wobec 850 t.), nasion oleistych — około 15% (15.395 t. wobec 18.534 t.), ryżu surowego — ok. 2% (5.805 t. wobec 5.923 t.) owoców świeżych — ok. 16% (19.275 t. wobec 22.934 t.), herbaty — ok. 20% (315 t. wobec 526 t.), kakao — ok. 40% (1.081 t. wobec 1.837 t.) rud różnych i wypałków pirytowych — ok. 11% (31.789 t. wobec 35.859 t.), tłuszczu i olejów roślinnych — ok. 2% (895 t. wobec 1.019 t.), tłuszczów zwierzęcych surowych — ok. 30% (2.830 t. wobec 3.944 t.), przetworów chemicznych — ok. 3% (480 t. wobec 622 t.), garbników — ok. 25% (2.645 t. wobec 3.367 t.), żużli Thomasa — ok. 3% (14.900 t. wobec 15.296 t.) wełny — ok. 9% (7.392 t. wobec 7.956 t.), szmat — ok. 30% (3.851 t. wobec 5.585 t.), papieru i makulatury — ok. 40% (2.915 t. wobec 4.930 t.), celulozy — ok. 60% (1.224 t. wobec 3.460 t.), żelaza surowego — ok. 60% (796 t. wobec 1.997 t.), oraz części wagonów i lokomotyw — ok. 35% (698 t. wobec 1.067 t.)

Szczegółowo ilustruje przywóz zamorski w miesiącu marcu br. w porównaniu z tym samym miesiącem 1937 roku oraz miesiącem lutym br. poniższe zestawienie:

IMPORT (tony)

	Marzec 1938 r.	Luty 1938 r.	Marzec 1937 r.
Nasiona różne	132	170	56
nasiona oleiste	2.931	8.570	3.829
ryż surowy	79	27	5.844
owoce świeże	8.469	7.012	7.975
owoce suszone	1.031	1.217	356
konserwy owocowe	27	9	5
orzechy i migdały	203	181	141
kawa	552	458	345
herbata	94	103	191
kakao	401	375	555
korzenie	143	137	160
rośliny i mater. rośl.	102	58	69
żywica	463	487	352
śledzie świeże	1.795	1.313	1.066
śledzie solone	4.872	2.422	1.932
rudy różne i wypałki piryt.	10.419	11.352	3.831
piryty	—	—	5.540
oleje	319	142	242
smoła i smary	12	5	42
asfalt	314	8	48
tłuszcze i oleje rośl.	292	367	436
tłuszcze zwierzęce sur.	895	1.061	1.440
tran	416	381	445
napoje alkohol. i inne	83	113	71
tytoń	42	854	247
siarka	341	132	585
przetwory chemiczne	203	122	257
farby	41	54	40
garbniki	1.341	520	1.426
fosforyty	14.325	11.471	12.994
żużle Thomasa	5.250	9.650	15.000
skóry	4.229	3.015	2.402
wełna	2.614	3.052	1.932
odpadki wełniane	99	82	126
przędza wełniana	42	23	74
bawełna	8.765	7.388	6.979
odpadki bawełny	116	239	347
przędza bawełniana	132	136	201
len, konopie, sizal i inne	56	24	47
juta	629	1.227	1.120
szmaty	1.557	1.252	2.435
kauczuk	840	799	680
wyroby gumowe	53	187	205
papier i makulatura	579	1.086	1.699
papa i tektura	82	1	16
celuloza	523	147	1.173
żelazo surowe	111	446	713
metale różne	334	220	176
złom żelazny	37.459	50.877	54.912
miedź	2.202	692	1.307
cyna	229	148	91
cynk	—	1	61
wyroby żel. i metal.	681	675	210
maszyny, aparaty i części	950	1.046	728

części wagonów i lokomotyw	158	201	518
samochody, motocykle i części	982	1.106	134
różne	9.425	5.425	8.785
Razem	128.434	138.266	152.589

Wywóz zamorski w miesiącu sprawozdawczym (604.412,3 ton) wykazuje 12,8%-owy wzrost w porównaniu z mies. lutym br. (535.992,3 ton), nieznaczny 2,5%-owy wzrost w stosunku do mies. marca 1937 r. (589.491,4 t.). oraz 23,9%-owy wzrost w porównaniu z mies. marcem 1936 r. (487.666,5 t.)

Wzrost wywozu zamorskiego w miesiącu sprawozdawczym w porównaniu z ub. miesiącem lutym br. spowodowały przede wszystkim pozycje grupy mineralnej: węgla kamiennego — 431.922 t. (387.593 t.), węgla bunkrowego — 66.849 t. (62.553 t.) oraz koksu — 9.009 t. (5.720 t.) Poza grupą mineralną wzrosły pozycje: strączkowe — 101 t. (66 t.), ryż wyłuszczony — 90 t. (brak), ziemniaki — 762 t. (33 t.), szynki i inne peklowane — 559 t. (319 t.), drób i ptactwo bite — 56 t. (5 t.), jaja — 1.539 t. (757 t.), cement — 4.925 t. (2.458 t.), smoła i pak smołowy — 4.782 t. (2.468 t.), oleje i parafina — 147 t. (2 t.), konserwy warzyw — 525 t. (186 t.), makuchy — 1.459 t. (482 t.), biel cynkowa — 804 t. (451 t.), skóry — 362 t. (91 t.), bawełna i odpadki — 491 t. (249 t.), bale i słupy — 17.281 t. (5.190 t.), drzewo tarte — 29.314 t. (23.375 t.), dykty i forniery — 1.275 t. (995 t.), papier — 641 t. (607 t.), papa i tektura — 403 t. (318 t.), żelazo handlowe — 5.371 t. (4.940 t.), blacha żelazna i stalowa — 2.794 t. (1.673 t.), metale różne — 177 t. (20 t.), rury żeliwne i żelazne — 1.444 t. (1.308 t.), naczynia emaliowane — 258 t. (207 t.), cynk — 1.953 t. (908 t.), oraz blacha cynkowa — 298 t. (227 t.)

Spośród powyższych pozycyj poza grupą mineralną zwraca uwagę poważny przeszło 3-krotny wzrost wywozu bali i kopalniaków, ok. 25%-owy — drzewa tartego, z grupy hodowlanej: jaj — przeszło 100%-owy, oraz ok. 10%-owy — żelaza handlowego.

Zmniejszył się natomiast wywóz: zboża — 1.760 t. (2.575 t.), mąki pastewnej — 250 t. (380 t.), słodu — 795 t. (1.070 t.), warzyw — 543 t. (1.682 t.), owoców świeżych — 88 t. (219 t.), konserw owocow. — 17 t. (23 t.), bekonów — 1.553 t. (1.594 t.), masła — 1.036 t. (1.160 t.), przetworów mięsnych — 2.536 t. (3.534 t.), cukru — 2.241 t. (6.763 t.), wytłoków buraczanych — 61 t. (2.244 t.), przetworów chemicznych — 97 t. (137 t.), siarczanu amonu — 2.642 t. (3.048 t.), salmiaku — 15 t. (39 t.), karbidu — brak (15 t.), farb — brak (5 t.), saletry — 6 t. (19 t.), tkanin — 445 t. (494 t.), wyrobów z drzewa — 509 t. (843 t.), klepek — brak (30 t.), mebli giętych — 315 t. (339 t.), wyrobów żelaznych i metalowych — 432 t. (842 t.), oraz żelaza surowego — brak (42 t.)

Na baczniejszą uwagę zasługuje tu spadek wywozu wytworów hodowlanych (bekonów, masła), ok. 70%-owy — cukru oraz ok. 15%-owy — siarczanu amonu.

Wzrost wywozu zamorskiego w miesiącu sprawozdawczym w porównaniu z tym samym miesiącem 1937 roku spowodował z grupy mineralnej jedynie węgiel bunkrowy, gdyż dwie pozostałe pozycje z tej grupy: węgiel kamienny i koks wykazują spadek. Poza węglem bunkrowym wzrosły pozycje: zboża, nasion i roślin, mąki pastewnej, warzyw, owoców świeżych, bekonów, jaj, masła, cementu, smoły i paku smołowego, konserw warzyw, przetworów mięsnych, cukru, siarczanu amonu, skór, bawełny i odpadków, bali i kopalniaków, drzewa tartego (ok. 140%), papy i tektury, blachy żelaznej i stalowej, naczyń emaliowanych oraz cynku.

Należałoby podkreślić tu dobrze rozwijający się eksport produktów hodowlanych. drzewa, cukru oraz siarczanu amonu. Zmniejszył się natomiast wywóz zamorski w miesiącu sprawozdawczym w porównaniu z tym samym miesiącem 1937 r.: słodu, ziemniaków, szynek peklowanych, makuchów, mączki kostnej, karbidu, dykt i fornierów, celulozy, żelaza handlowego, szyn kolejowych. rur żeliwnych i żelaznych oraz blachy cynkowej.

Szczegółowo ilustruje wywóz zamorski w miesiącu marcu br. w porównaniu z tym samym miesiącem 1937 r. oraz miesiącem lutym br. poniższe zestawienie:

EKSPORT (tony)

	Marzec 1938 r.	Luty 1938 r.	Marzec 1937 r.
Zboże	1.760	2.575	21
strączkowe	101	66	150
nasiona i rośliny	413	414	300
mąka	—	—	73
mąka pastewna	250	380	—
ryż wyłuszczony	90	—	1
słód	795	1.070	4.519
ziemniaki	762	33	862
warzywa	543	1.682	—
owoce świeże	88	219	16
konserwy owocowe	17	23	1
szynki i in. peklowane	559	319	1.657
bekony	1.553	1.594	1.494
drób i ptactwo bite	56	5	44
jaja	1.539	757	678
masło	1.036	1.160	77
cement	4.923	2.458	219
sól kuch. i przem.	—	100	188
węgiel kamienny	431.922	387.593	448.889
węgiel bunkrowy	66.849	62.553	40.988
koks	9.009	5.720	20.437
smoła i pak smołowy	4.782	2.468	3.922
oleje i parafina	147	2	3
tłuszcze zwierzęce	—	—	475
konserwy warzyw	525	186	209
przetwory mięsne	2.536	3.534	1.699
cukier	2.241	6.763	1.750

napoje alkoholowe	14	14	6
makuchy	1.459	482	1.743
wytłoki buraczane	61	2.244	—
przetwory chemiczne	97	137	62
siarczan amonu	2.642	3.048	—
salmiak	15	39	111
karbid	—	15	435
farby	—	5	—
biel cynkowa	804	431	805
mączka kostna	102	—	452
saletra	6	19	16
skóry	362	91	232
tkaniny	445	494	562
bawełna i odpadki	491	249	364
bale i słupy	17.281	5.190	71
drzewo tarte	29.314	23.375	12.822
wyroby z drzewa	509	843	549
klepki	—	30	60
dykty i forniery	1.273	995	1.502
meble gięte	315	339	338
wyroby koszykarskie	57	26	107
papier	641	607	595
papa i tektura	403	318	297
celuloza	168	105	417
żelazo surowe	—	42	732
żelazo handlowe	5.371	4.940	10.105
blacha żelazna i stalowa	2.794	1.673	1.834
metale różne	177	20	1
wyroby żelazne i metalowe	432	842	1.017
szyny kolejowe	—	—	12.134
rury żeliwne i żel.	1.444	1.308	4.441
naczynia emaliowane	258	207	198
cynk	1.953	908	1.006
blacha cynkowa	298	227	542
różne	2.728	5.035	7.262
Razem	604.412	535.992	589.492

W tym kwartale br. wzrost wywozu zamorskiego w porównaniu z wywozem w analogicznym okresie czasu 1937 roku spowodowała, jak w szeregu podobnych wypadków grupa wytworów mineralnych: węgla eksportowego — ok. 5% (1.283.064 t. wobec 1.229.224 t.) oraz węgla bunkrowego — ok. 60% (198.195 t. wobec 123.678 t.) Pewnym wyjątkiem będzie tu koks, którego wywóz zamorski obniżył się o ok. 40% (34.970 t. wobec 58.940 t.) Poza grupą mineralną wzrósł wywóz: zboża — 7.210 t. (22 t.), nasion i roślin — 1.488 t. (1.130 t.), mąki pastewnej — 630 t. (507 t.), ryżu wyłuszczonego — 572 t. (34 t.), warzyw — 3.655 t. (11 t.), owoców świeżych — 311 t. (128 t.), konserw owocowych — 45 t. (9 t.), bekonów — 4.725 t. (4.452 t.), jaj — 2.306 t. (1.121 t.), masła — 3.181 t. (601 t.), cementu — 15.747 t. (273 t.), olei i parafiny — 150 t. (33 t.), konserw warzyw — 855 t. (655 t.), przetworów mięsnych — ok. 50% (7.121 t. wobec 4.800 t.), cukru — ok. 3-krotnie (13.625 t. wobec 4.576 t.), przetworów chemicznych — ok. 100% (510 t. wobec 270 t.), skór — 721 t. (630 t.), bali, słupów i kopalniaków — 32.854 t. (71 t.), drzewa tartego — przeszło 100% (79.139 t. wobec 34.952 t.), wyrobów z drzewa — 2.150 t. (1.454 t.), klepek — 118 t. (80 t.), papieru — ok. 20% (1.730 t. wobec 1.452 t.), papy i tektury — 979 t. (828 t.), metali różnych — 288 t. (246 t.), naczyń emaliowanych — 715 t. (548 t.) oraz cynku — 3.815 t. (3.158 t.)

Na szczególne podkreślenie zasługuje doskonale rozwijający się eksport drzewa tak tarcicy, jak i kopalniaków, produktów hodowlanych, zboża i warzyw, w przeważnej mierze cebuli.

Zmniejsza się natomiast w I kwartale br. w porównaniu z tym samym okresem czasu ubiegłego roku wywóz: strączkowych — 207 t. (578 t.), mąki — brak (175 t.), mąki ryżowej — 74 t. (615 t.), słodu — 2.446 t. (11.398 t.), szynek i innych peklowanych — 986 t. (2.844 t.), drobiu i ptactwa bitego — 124 t. (146 t.), koksu — 34.970 t. (58.970 t.), tłuszczu zwierzęcego — 9 t. (1.581 t.), makuchów — 3.053 t. (4.609 t.), wytłoków buraczanych — 2.305 t. (2.328 t.), siarczanu amonu — 5.690 t. (20.872 t.), salmiaku — 105 t. (191 t.), karbidu — 178 t. (827 t.), farb — 5 t. (32 t.), bieli cynkowej — 1.660 t. (1.891 t.), mączki kostnej — 102 t. (452 t.), soli potasowej — brak (2.550 t.), tkanin — 1.371 t. (1.773 t.), bawełny i odpadków — 1.354 t. (1.777 t.), dykty i fornierów — 3.480 t. (4.434 t.), mebli giętych — 866 t. (1.071 t.), wyrobów koszykarskich — 169 t. (299 t.), celulozy — 273 t. (868 t.), żelaza surowego — 42 t. (2.283 t.), żelaza handlowego — ok. 25% (16 945 t. wobec 22.096 t.), blachy żelaznej i stalowej — ok. 20% (4.875 t. wobec 6.365 t.), wyrobów żelaznych i stalowych — ok. 75% (1.681 t. wobec 6.368 t.), szyn kolejowych — ok. 90% (1.559 t. wobec 19.904 t.), rur żeliwnych i żelaznych — ok. 60% (3.684 t. wobec 9.026 t. oraz blachy cynkowej.

Spośród powyższych pozycyj zwraca uwagę poważny spadek wywozu koksu, siarczanu amonu, szyn kolejowych oraz rur żeliwnych i żelaznych.

Ruch statków w miesiącu sprawozdawczym rb. analogicznie do obrotów towarowych wykazuje wzrost ilości oraz pojemności statków. Przyszło bowiem 472 (452) statki o pojemności 471.382 n. r. t. (433.109 n. r. t.), wyszło zaś 477 (438) statków o pojemności 477.642 n. r. t. (424.934 n. r. t.)

Kolejność bander ukształtowała się następująco: Szwecja, Polska, Dania, Finlandia, Niemcy, Grecja, Włochy, Anglia, Norwegia, Stany Zjedn. Am. P., Estonia, Łotwa, Holandia, Z. S. R. R., Panama, Rumunia, Litwa oraz W. M. Gdańsk.

Trzy pierwsze bandery pozostają bez zmian. Przesunięciu ulega bandera fińska z 5 miejsca na 4, b. niemiecka z 6 na 5, b. grecka z 9 na 6, b. włoska z 4 na 7, oraz b. angielska z 7 miejsca na 8. Pozostałe bandery bez poważniejszych zmian. Ogółem reprezentowane były bandery 18 (18) państw.

Średni tonaż statku, zawijającego do Gdyni w mies. marcu 1938 r. wyniósł 998,7 n. r. t. (958,2 n. r. t.)

Średni postój statków w porcie wyniósł 52,7 godzin (55,6 godzin). Średnia ilość statków, przebywających jednocześnie w porcie wyniosła 55 (51).

Ruch statków w miesiącu marcu 1938 r. ilustruje poniższe zestawienie:

Ruch statków

	Przyszło		Wyszło	
	ilość	NRT.	ilość	NRT.
Polska	55	55.941	56	63.872
W. M. Gdańsk	3	798	2	438
Anglia	17	34.425	16	27.077
Dania	66	57.455	70	57.361
Estonia	15	13.505	14	12.786
Finlandia	36	43.270	38	43.544
Grecja	12	31.525	15	40.717
Holandia	17	5.547	19	6.459
Litwa	2	1.093	2	1.093
Łotwa	9	10.607	7	8.010
Niemcy	55	40.276	57	40.401
Norwegia	41	28.727	43	31.195
Panama	4	3.925	2	2.427
Rumunia	1	2.599	—	—
Stany Zj. Am. P.	8	25.549	8	24.982
Szwecja	119	79.781	116	78.348
Włochy	8	29.946	10	35.070
Z. S. R. R.	4	6.413	2	3.862
Razem	472	471.382	477	477.642

Ruch pasażerów nadal utrzymuje się na bardzo niskim poziomie.

Przyjechało bowiem 404 (288) pasażerów, w tym: z Anglii — 48, Argentyny — 80, Belgii — 19, Brazylii — 29, Danii — 69, Estonii — 1, Finlandii — 9, Francji — 1, Holandii — 2, Kanady — 16, Norwegii — 2, Stanów Zjedn. Am. P. — 115, Senegalu Fr. — 5, oraz ze Szwecji — 8.

Wyjechało zaś 1937 (2.063) pasażerów, w tym: do Anglii — 333, Argentyny — 303, Belgii — 1, Brazylii — 129, Danii — 10, Francji — 344, Holandii — 2, Kanady — 68, Niemiec — 1, Stanów Zjedn. Am. P. — 378, Szwecji — 5, Urugwaju — 361 oraz via W. M. Gdańsk — 2 osoby.

PLAN ODPRAW Z GDYNI ODSYŁEK ZAMORSKICH DO ST. ZJEDN. AMERYKI PÓŁN. I DO AMERYKI POŁUDNIOWEJ.

Data odprawy	Statkiem	Z portu	Ostateczny czas nadania przesyłek
18 IV	Queen Mary	Cherbourg	18 IV—22,15
20 IV	Newyork	Cherbourg	20 IV—22,15
24 IV	Europa	Cherbourg	24 IV—22,15
25 IV	Normandie	Le Havre	25 IV—22,15
27 IV	Hansa	Cherbourg	27 IV—22,15
1 V	Bremen	Cherbourg	1 V—22,15
15 IV	Alcantara	Lisbonne	15 IV—22,15
20 IV	Neptunia	Napoli	19 IV—22,15
23 IV	Augustus	Genova	22 IV—22,15
27 IV	Pułaski	Gdynia	27 IV—13,00
28 IV	Almanzora	Cherbourg	28 IV—22,15
30 IV	Gen. S. Martin	Lisbonne	30 IV—22,15

NAJDOGODNIEJSZY CZAS DLA NADAWANIA PRZESYŁEK LOTNICZYCH Z GDYNI.

Nowy rozkład lotów w obrocie z zagranicą wszedł w życie 27 III 1938 r.

Jako najważniejszy i najodpowiedniejszy dla przesyłek listowych jest Pf 177 odlot Gdańsk 21.00, przylot Berlin 23.05, mający bezpośrednie dalsze połączenie nocne względnie ranne do: Holandii, Anglii, Belgii, Francji, Szwajcarii, Portugalii, Hiszpanii, Afryki Południowej, Północnej i Zachodniej, Ameryki Północnej i Południowej, oraz Niemieckiej Austrii, Włoch, Danii, Szwecji i Norwegii.

Samolotem, odlatującym z Gdańska o godzinie 21.00 będzie Urząd Pocztowy Gdynia 1 wysyłał bezpośrednie odsyłki do wszystkich wymienionych wyżej krajów, przewożąc je samochodem pocztowym do Gdańska. Odjazd samochodu z Urzędu Pocztowego Gdynia 1 o godzinie 19.30.

Przesyłki lotnicze, mające lotem tym odejść, winny być nadane w urzędzie pocztowym Gdynia 1 przy okienku listowym, względnie wrzucone do skrzynki lotniczej przy Urzędzie Pocztowym Gdynia 1 najpóźniej do godziny 18.30.

Ponieważ przesyłki lotnicze wysłane tymże lotem nadejdą już następnego dnia i tak do: Londynu o godzinie 5.45, Paryża — 5.05, Amsterdamu — 10.35, Kopenhagi — 9.00, Malmö — 10.00, Wiednia — 9.30, do innych zaś większych miast w godzinach południowych, zaleca się jak największe korzystanie z tego lotu.

WIADOMOŚCI Z OKRĘGU IZBY

OGÓLNE ZGROMADZENIE GIEŁDY ZBOŻOWO - TOWAROWEJ W BYDGOSZCZY.

Dnia 26 marca 1938 r. odbyło się w lokalu Giełdy Ogólne Zgromadzenie członków Giełdy Zbożowo-Towarowej w Bydgoszczy pod przewodnictwem Prezesa p. Edmunda Baiera. W zgromadzeniu wzięli udział z urzędu Komisarz Giełdy p. mgr Józef Witek i zast. Komisarza p. dyr Tadeusz Raczkowski.

Sprawozdanie z całorocznej działalności giełdy złożyli Prezes Rady p. Edmund Baier i Dyrektor Giełdy p. mgr Mieczysław Wójcik.

Złożone sprawozdania przyjęte zostały jednomyślnie do zatwierdzającej wiadomości. Po sprawozdaniach Komisarz Giełdy p. mgr Józef Witek podniósł z uznaniem aktywną działalność giełdy, która nie ograniczyła się do prac lokalnych, czy też wewnętrznych giełdy, ale stale obejmowała zagadnienia ogólno-krajowe. Dodatni rezultat osiągniętych prac należy podnieść z pełnym uznaniem.

Sprawozdanie rachunkowe oraz zamknięcia przyjęto do zatwierdzającej wiadomości, uchwalając, na wniosek Komisji Rewizyjnej, absolutorium dla władz giełdy.

Ogólne Zgromadzenie wybrało jednomyślnie do *Rady Giełdowej* z kurii rolniczej na członka Gustawa Wodzińskiego z Kusowa, na zastępców: Józefa Muślewskiego z Kraczek i Tomasza Komierowskiego z Komierowa; z kurii handlowej: na członków Alojzego Melerskiego z Torunia, Stefana Kisiela z Grudziądza, na zastępców: Czesława Dratwińskiego z Bydgoszczy, Henryka Borkiewicza z Bydgoszczy i Leona Kitkowskiego z Nakła; z kurii przemysłowej: na członków Józefa Häuslera z Bydgoszczy, Leopolda Rychtera z Torunia, na zastępców: Jana Sławińskiego z Białośliwia, Adama Skrzetuskiego ze Starogardu, Mariana Schulze z Kawek; z kurii ogólnej: na członka Jana Nowickiego z Bydgoszczy, na zastępcę Marcelego Maryńskiego z Bydgoszczy.

Po wyborach uzupełniających na członków Rady Giełdowej w miejsce wylosowanych oraz zastępców członków Rady, Ogólne Zgromadzenie dokonało jednomyślnie wyborów do Komisji Rozjemczej i Komisji Rewizyjnej.

Do Komisji Rozjemczej wybrani zostali: Czesław Dratwiński z Bydgoszczy, Włodzimierz Junk z Bydgoszczy, Kazimierz Karow z Grudziądza, Józef Kawka z Torunia, Jerzy Masełkowski z Bydgoszczy, Alojzy Melerski z Torunia, Stanisław Strzelecki z Bydgoszczy, Stanisław Stolpe z Bydgoszczy, mgr Maksymilian Szukalski z Bydgoszczy, Jan Turek z Torunia, Henryk Borkiewicz z Bydgoszczy, Jan Głowiński z Kruszwicy, Leon Kitkowski z Nakła, Franciszek Masłowski z Torunia, Józef Sierszeński z Lubawy, Edmund Baier z Koronowa, Władysław Kuta z Bydgoszczy, Józef Häusler z Bydgoszczy, Jan Mordawski z Przechowa, Albin Wolnikowski z Bydgoszczy, Stefan Ostrowski z Grudziądza, Jerzy Dzwonkowski z Karnówka, Tomasz Komierowski z Komierowa, Stefan Radzimiński z Potulic, Jan Nowicki z Bydgoszczy.

Do Komisji Rewizyjnej wybrani zostali na członków: Zygmunt Krawczak z Nakła, Jerzy Schmidt z Bydgoszczy, Stanisław Strzelecki z Bydgoszczy, Bernard Schwarz z Bydgoszczy, Albin Wolnikowski z Bydgoszczy, na zastępców: Wacław Malikowski z Koronowa, Leon Duszyński z Inowrocławia, Franciszek Masłowski z Torunia.

ROCZNE WALNE ZGROMADZENIE OKRĘGOWEGO ZWIĄZKU PRACODAWCÓW ZIEM PÓŁNOCNO - ZACHODNICH W BYDGOSZCZY.

Dnia 30 marca 1938 r., odbyło się pod przewodnictwem p. inż. Gajczaka, dotychczasowego prezesa O. Z. P., Roczne Walne Zgromadzenie Związku.

Sprawozdanie z czynności Związku zostało rozesłane członkom przed Rocznym Walnym Zgromadzeniem.

Sprawozdanie finansowe złożył p. inż. Gajczak, a następnie sprawozdanie Komisji Rewizyjnej odczytał syndyk Związku p. Kazimierz Bobowski.

Na wniosek Komisji Rewizyjnej, udzielono ustępującemu Zarządowi absolutorium.

W związku z włączeniem do województwa pomorskiego północnych powiatów woj. poznańskiego, na porządku dziennym znalazła się sprawa przystosowania statutu do nowowytworzonej sytuacji.

Między innymi Roczne Walne Zgromadzenie uchwaliło jednogłośnie przeniesienie siedziby Związku do Torunia i zmianę nazwy Związku na: Związek Pracodawców Województwa Pomorskiego.

Dotychczasowemu prezesowi p. inż. Gajczakowi nadano godność członka honorowego, w dowód uznania zasług jakie położył w ciągu kilkuletniego prezesowania Okręgowemu Związkowi Pracodawców.

Następnie wybrano Zarząd w następującym składzie:
Prezes — inż. Tadeusz Gajczak, I wiceprezes — inż. Zbigniew Jagodziński, II wiceprezes — dyr Wacław Czaczka-Ruciński, III wiceprezes — prez. Edward Pawłowski, IV wiceprezes — inż. Hubert Karbowski.

Członkowie Zarządu: Dyr Marszałek, dr Leopold Levy, inż. Władysław Namysłowski, dyr Józef Szteger, dyr Witold Wielogłowski, inż. Alfred Dziedziul, prez. Marian Kubica, prez. Jan Pillar.

Komisję Rewizyjną wybrano w osobach pp.: inż. Mamrtoth'a, inż. Studzińskiego i dyr Ostrowskiego.

W wolnych głosach i wnioskach, poruszoną została sprawa obciążenia przemysłu na rzecz akcji doszkalania fachowego pracowników. Podkreślono, że akcja ta jest prowadzona już dawno we własnym zakresie u członków Związku, a obecnie inicjowana przez władze administracyjne, przyniesie korzyści przede wszystkim C. O. P-owi, gdzie niewątpliwie doszkoleni pracownicy w większej mierze odpłyną.

WIADOMOŚCI MORSKIE

DZIAŁALNOŚĆ BANKÓW KREDYTOWYCH DLA ŻEGLUGI W NIEMCZECH.

Działalność banków kredytowych dla finansowania żeglugi w Niemczech opiera się na zasadach hipotecznych, analogicznych w ogólnych podstawach do ustawodawstwa lądowego. Banków takich posiada Rzesza w tej chwili trzy, połączone wspólną organizacją. System finansowania budownictwa okrętowego polega na wypuszczaniu emisji hipotecznych listów okrętowych, zbywalnych przez pożyczkobiorcę na giełdach. Z pożyczek korzysta żegluga śródlądowa, przybrzeżna i dalekomorska.

W planie emisyjnym na rok 1938 przewidziana jest wysokość wypuszczenia listów zastawnych w sumie 3 milionów RM. W roku 1937 — 55,4% sumy emitowanej (2.49 mil. RM.) uzyskały statki dalekomorskie, 33.9% statki żeglugi śródlądowej i 10,7% statki żeglugi przybrzeżnej.

Pożyczki udzielane są głównie na modernizację ulepszeń technicznych jednostek transportowych, które z natury rzeczy rentują się dopiero po pewnym czasie. Wspomniane banki robią na pożyczkach okrętowych odpowiednio zabezpieczonych bardzo dobre interesy. Za rok 1937 dywidenda banków wyniosła 7 procent, co jak na stosunki niemieckie jest bardzo wysokim zyskiem.

GŁOS ANGIELSKI O PRZYSZŁOŚCI TRAMPINGU.

Z okazji ostatnich enuncjacyj Morskiej Komisji Stanów Zjednoczonych na temat trampingu, a zwłaszcza z powodu jej wniosku, że flota trampowa nie jest Stanom Zjednoczonym potrzebna i nie posiada przyszłości pod amerykańską flagą, angielskie pismo żeglugowe „The Shipping World" snuje pewne ogólne wnioski na temat przyszłości trampingu. Mianowicie pismo dowodzi, że taki kraj jak np. Ameryka, który w przeciwieństwie do Anglii i Japonii nie jest zmuszony do regularnego importowania dużych ilości zboża i surowców jako ładunków masowych, floty trampowej nie potrzebuje. Jednocześnie jednak pismo przyznaje rację Niemcom rozwijającym swą flotę trampową i argumentującym to tym, że tramping jest im potrzebny jako wyszukiwacz nowych rynków i szlaków. Jednakże po wykonaniu tego pionierskiego zadania przez trampy dalszą pracę przejmuje na siebie żegluga regularna stojąca na wyższym stopniu organizacji. Dzisiaj, gdy szlaki trampów prawie we wszystkich krajach morskich zostały przejęte przez linie regularne rola trampów — zdaniem Shipping World — jest skończona. Tylko w niewielu państwach istnieje jeszcze zainteresowanie trampami. Shipping obecnie ulega tak jak i inne przemysły daleko idącej specjalizacji. Uzewnętrznia się to w coraz nowych typach liniowców, których tonaż szybko wzrasta. I tak kiedy pomiędzy 1914 a 1933 rokiem tonaż trampowy uległ redukcji z 22,7 mil. ton brutto do 21,3 mil. ton brutto, to tonaż innych typów statków handlowych wzrósł z 26,4 mil. do 46,7 mil. ton brutto.

W dziesięciu głównych krajach morskich tonaż oceanicznej floty trampowej wynosi obecnie ok. 6,1 mil. ton brutto, z tego 42,6% posiada powyżej 20 lat, a 32,8% powyżej 15 lat do 20 lat — a więc 4,6 mil. ton tonażu trampowego jest przestarzałe lub wychodzące z użycia. Tylko 1,5 mil. ton, a więc ¼ wszystkich trampów ma poniżej 15 lat wieku. W bardzo małej natomiast mierze jest tonaż trampowy zastepowany nowym.

FRACHTOWANIE ESTOŃSKICH TRAMPÓW W TIME CHARTER.

Już w roku ubiegłym przedsiębiorstwa żeglugowe Estonii odfrachtowały kilka swoich statków w time-charter zagranicznym armatorom wzgl ekspedytorom. Między in. największy statek estońskiej ekspedycji rybołówczej na wody Islandii „Eestirand" nie brał udziału w połowach, gdyż został korzystnie odstąpiony w time-charter do St. Zjednoczonych. Obecnie większa ilość statków estońskich została zaangażowana w time-charter, przeważnie na rachunek sowiecki i angielski. Rozliczenie za statki z Sowietami ma nastąpić na drodze rozrachunkowej, towarami.

Należy mieć na uwadze, że na skutek niskich płac załóg estońskich statków oddawanie ich w time-charter może być szczególnie korzystne dla obu stron, wobec czego proces ten prawdopodobnie nadal będzie się rozwijać. Estonia, która dla eksploatacji łupku palnego (a niebawem zapewne i do robót polnych) sprowadza siły robocze z Polski, na morzu ma nadmiar sił roboczych — marynarzy, którzy obok najtańszych w północnej Europie załóg fińskich chętnie pracują w swym zawodzie po bardzo niskich stawkach płacy.

ZNÓW PROJEKTY UNIERUCHAMIANIA TONAŻU.

W tych dniach na bankiecie w Edinburgu lord Runciman zaproponował nowy schemat unieruchamiania statków celem zapobieżenia dalszemu spadkowi frachtów. Nie jest to indywidualne zdanie prelegenta, który powoływał się na zapadłe już uchwały różnych brytyjskich organizacyj żeglugowych w tym względzie.

SYTUACJA W ŻEGLUDZE SZWEDZKIEJ.

Zniżka frachtów, jaka ma miejsce od września ubiegłego roku, ujemnie odbiła się na sytuacji towarzystw armatorskich w Szwecji. Poziom frachtów w lutym rb. jest o ⅓ niższy od poziomu z września ub. r., szczególnie spadły stawki frachtowe za przewóz węgla — tu spadek wynosi 40%; stawki frachtów zbożowych i drzewnych spadły niżej ustalonych stawek „minimalnych".

Zniżka stawek frachtowych spowodowała uwiązanie w portach szwedzkich dużej ilości tonażu bezczynnego — zjawisko, którego przez cały 1937 r. prawie wcale nie było. Np. przy końcu listopada 1937 r. były uwiązane tylko 2 statki — 3,1 tys. ton d. w., natomiast przy końcu lutego br. było już ich 78 — pojemności 146,2 tys. ton.

DUŃSKI WSKAŹNIK FRACHTOWY.

Duński wskaźnik stawek frachtowych wykazuje dalszy spadek ze 137 w styczniu do 130 w lutym rb. (r. 1935 = 100).

Cyfry wskaźnikowe za 12 miesięcy wykazują z jednej strony do września 1937 r. stałą tendencję wzrostu, natomiast od września stały spadek tak, że wskaźnik lutowy rb. znacznie jest niższy od tegoż w lutym ub. roku. Mianowicie w lutym 1937 r. — 135, we wrześniu 1937 r. — 180, w styczniu 1938 r. — 137, a w lutym już 130.

Tonaż uwiązany w Danii przy końcu lutego br. wynosił ogółem 26 statków — 33 tys. TRB, przy końcu stycznia 18 statków — 22 tys. TRB.

NOWA LINIA TALLIN — KOPENHAGA.

W połowie maja rb. zostaje otwarta nowa linia okrętowa towarowa i pasażerska pomiędzy Tallinem a Kopenhagą. Obsługę linii objęła w Tallinie firma maklerska G. Sergo & Co i Tuven & Hageman w Kopenhadze. Komunikacja będzie odbywać się co 10 dni. począwszy od 14 maja z Tallina.

NIEMIECKO - RUMUŃSKA KOMUNIKACJA MORSKA Z DALEKIM WSCHODEM.

Państwowe przedsiębiorstwo żeglugi rumuńskiej „Servicial Maritim Roman" rozpatruje obecnie projekt współpracy z „Norddeutscher Lloyd" polegającej na zorganizowaniu połączenia Dalekiego Wschodu z Morzem Czarnym z przeładunkiem w Port Saidzie.

Przewozami między Dalekim Wschodem a Port Saidem zajęłyby się statki „Norddeutscher Lloyd, a między Port Saidem a Czarnym Morzem statki rumuńskie „Transilvania" i „Besarabia", mające kursować na linii Konstanca — Istambul — Pireus—Beyrouth—Haifa — Aleksandria.

„Transilvanię" i „Besarabię" buduje stocznia duńska Burmeister & Wain, przy czym „Transilvania" jest już spuszczona na wodę.

WZROST RUCHU TRANZYTOWEGO PRZEZ ANTWERPIĘ.

Obrót tranzytowy przez Antwerpię w 1937 roku wyniósł 10,7 mil. ton, wobec 8,5 mil. ton w 1936 roku, tak, że przyrost równa się ca 26 pct. Prawie ¾ ruchu tranzytowego przez port Antwerpii kieruje się do Rzeszy Niemieckiej.

PROJEKT UTWORZENIA Z OSTENDY WOLNEGO PORTU.

Wśród belgijskich kół przemysłowych zostały wszczęte na nowo starania, aby uczynić z Ostendy wolny port. Starania te czynione są w porozumieniu z angielskimi sferami handlowymi, złączonymi interesami z Ostendą. Jak donoszą, starania te mają wszelkie szanse pozytywnego rezultatu.

KANAŁ CERNAVODA — KONSTANCA.

Według oświadczenia rządu rumuńskiego kanał łączący Dunaj z Morzem Czarnym między Cernavoda a Konstancą ma być wykończony w 1944 r. Koszt budowy kanału oblicza się na ok. 400 mil. lei. Stosunkowo niski ten koszt wynika z dość dogodnych dla budowy kanału warunków terenowych. Nowy ten kanał skróci i ułatwi w znacznym stopniu żeglugę na Dunaju.

CO KORZYSTNIEJSZE W EKSPLOATACJI?

Znana angielska Clan Line postanowiła urzeczywistnić idealne warunki konkurencji motorowca z turbinowcem: zamówiła ona na stoczniach dwa statki frachtowe po 10.000 ton nośności, dwuśrubowe, o szybkości 17,5 węzłów każdy. Jeden ze statków będzie turbinowy, drugi będzie miał dwa motory Diesla. Dokładna obserwacja obu statków podczas ich eksploatacji ma odpowiedzieć na ciekawe pytanie o ekonomiczności obu typów napędu okrętowego.

KORZYSTNE WYNIKI EKSPLOATACJI MAŁYCH DUŃSKICH ŻAGLOWCÓW.

Dwa przedsiębiorstwa żeglugi morskiej „Noah" i „Christian", w Svendborgu, których statki dobrze są znane w Gdyni, ogłosiły bardzo korzystne wyniki pracy za rok 1937. Pierwsze towarzystwo miało wpływów brutto, za frachty — 55 tys. koron i wypłaciło udziałowcom 25 proc. dywidendy, drugie — 54 tys. koron wpływów brutto i 15 proc. dywidendy.

CHŁODNICTWO NA STATKACH.

W ostatnich latach daje się zauważyć w Niemczech wzrastające zainteresowanie dla racjonalnego stosowania urządzeń chłodniczych na statkach zarówno marynarki wojennej, jak i handlowej. Oddzielny problem stanowią urządzenia chłodnicze na statkach rybackich. W chwili obecnej 320 niemieckich statków handlowych posiada ogólną pojemność komór chłodniczych ponad 160.000 m³ 98 statków chłodzi całkowicie swój tonaż towarowy, z której to liczby połowa zalicza się do statków chłodniczych, czyniących zadość wszystkim wymaganiom przewozu chłodniczego.

Temperatury stosowane na statkach wahają się od —12° dla mięsa mrożonego, do +12° dla bananów. W granicach tych temperatur można przechowywać produkty w warunkach dla nich najkorzystniejszych, a więc: mięso chłodzone przy —2°, jabłka przy 0 — do +2°, piwo +4 do +6°, świeży drób —2 do —5°, jaja i masło +1°, mleko i chleb +3° itp.

Statki wojenne muszą być wyposażone również w urządzenia chłodnicze zarówno dla magazynowania swych zapasów żywności, jak i na potrzeby szpitalnictwa, a w pewnych warunkach również ze względu na składy amunicji, przewożone na nich, w których temperatura nie może przekroczyć +30° C.

Najbardziej rozpowszechnionym czynnikiem chłodzącym jest dwutlenek węgla, około 75%, reszta zaś przypada na amoniak.

Bliższe dane o chłodnictwie na statkach zawiera specjalna praca z licznymi wykresami, dostępna w Biurze Komitetu Chłodniczego.

WZMOŻONE ZATRUDNIENIE STOCZNI JAPOŃSKICH.

Po przejściowym ograniczeniu pracy w stoczniach japońskich, zaczęły one ostatnio wykazywać szczególną aktywność. Pomimo wysokich cen tonażu i trudności otrzymania w dostatecznej ilości materiału budowlanego stocznie otrzymują zamówienia na wszelkie rodzaje statków. W połowie stycznia stan zamówień oblicza się na 133 statków ogólnej pojemności przeszło 1 mil. ton, w tym 92 towarowce pojemności 620 tys. ton, 12 tankowców pojemności 152 tys. ton, 7 statków do połowów wielorybów pojemności 73 tys. ton i 22 statki towarowo-pasażerskie pojemności 213 tys. ton. Rząd japoński popiera budowę statków, tak np. przy budowie 2 statków pojemności po 26,5 tys. ton każdy kosztem 96 mil. jen, rząd wyraził gotowość zaawansować 60% kosztów budowy.

PORTY ANGIELSKIE W 1937 R.

Tonaż statków na wejściu w żegludze zagranicznej wynosił w 1937 r. ogółem w portach angielskich 94.100 tys. TRN, to znaczy 6% więcej niż w 1936 r. Ruch statków na wejściu z ładunkiem wzrósł o 4,5%, a z balastem o 10,9%. Ruch statków razem na wejściu i wyjściu wykazuje znaczny wzrost, który wynosi ok. 3 mil. ton, albo 4% w porównaniu z 1936 r. Również duży wzrost ruchu statków stwierdza się w żegludze przybrzeżnej. Ruch ten wynosi w 1937 r. 130.598 tys. ton i przekracza rok 1936 o 3,6%.

Rozpatrując ruch statków w poszczególnych portach bez kabotażu, na pierwszym miejscu należy umieścić Londyn z rekordową cyfrą 43 mil. ton (na wyjściu i wejściu, z towarami i pod balastem). Mimo znacznego wzrostu w 1937 r. udział Londynu wśród wszystkich portów angielskich wynosił 17,4%, gdy w roku 1936 — 18%. Tłumaczy się to tym, że równocześnie nastąpił stosunkowo większy wzrost ruchu w innych portach angielskich. Następne miejsce zajmuje Liverpool reprezentujący 11,2% ogólnego ruchu statków wszystkich portów angielskich (1936 — 11,5%) i Southampton, którego udział wynosi 9,6% (1936 — 9,2%). Port Southampton wykazuje najwyższy wzrost ruchu, wynosi on ok. 2 mil. ton i sięga rekordowej cyfry dla portu 23,6 mil. ton. Duży stosunkowo wzrost ruchu statków przybywających pod balastem i wychodzących z węglem wykazują porty południowo-walijskie, zwłaszcza Cardiff.

Wiadomości celne, eksportowe i importowe

ROZSZERZENIE LISTY ARTYKUŁÓW DZIELONYCH REGIONALNIE.

Na listę artykułów dzielonych regionalnie zostały wprowadzone następujące artykuły: poz. t. c. 24 p. 3 — pestki z dyni z Węgier (przeznaczone do konsumcji), poz. t. c. 82 p. 2 — wanilia z Francji i kolonij franc., poz. t. c. 104 p. 2 — rafia z Francji i kolonij franc., poz. t. c. 492 — skóry surowe dla handlu, z kontyngentu ogólnego, poz. t. c. 1143 — motocykle z Niemiec.

STAN LITEWSKIEGO HANDLU ZAGRANICZNEGO.

Pierwszy kwartał rb. wykazuje znaczny wzrost w litewskich obrotach zagranicznych. Ogólny wywóz wyniósł równowartość 55,6 milionów litów, więcej o 12 milionów niż w pierwszym kwartale roku ubiegłego, ogólny przywóz 49,6 milionów litów, większy o 11 milionów litów. Przewyżka wywozu nad przywozem w pierwszych trzech miesiącach rb. wynosi więc 6 milionów litów.

DOSTAWY WYROBÓW ŻELIWNYCH DO FINLANDII.

Import wyrobów żeliwnych do Finlandii kształtował się w latach 1934—1937 następująco:

Rury żeliwne.

		1934	1935	1936	1937
surowe:					
ilość:	kg	58.389	96.034	94.911	807.407
wartość:	Fmk.	196.429	251.552	198.201	2.071.446
obrobione:					
ilość:	kg	191.509	351.707	161.244	1.218.602
wartość:	Fmk.	438.684	938.021	397.222	3.443.167

Części żeliwne.

surowe:					
ilość:	kg	2.225	20.535	79.408	179.497
wartość:	Fmk.	10.405	96.775	183.275	514.498
obrobione:					
ilość:	kg	24.918	148.746	189.437	646.004
wartość:	Fmk.	236.900	1.168.206	771.221	2.357.929

Z Polski importowano w r. 1937:

rur żeliwnych surowych — 245.986 kg, wartości 628.508 Fmk.

rur żeliwnych obrobionych — 343.953 kg, wartości 797.250 Fmk.

części żeliwnych surowych — 27.940 kg, wartości 87.401 Fmk.

części żeliwnych obrobionych — 114.684 kg, wartości 272.544 Fmk.

Cło: Rury żeliwne i części, grubości powyżej 8 mm — poz. 509 Fińskiej T. C. — (1938 r.) Fmk. 0,60 za kg brutto, rury żeliwne i części, grubości poniżej 8 mm — poz. 510 Fińskiej T. C. — (1938) — Fmk. 0,80 za kg brutto.

W Finlandii istnieje tylko jedna fabryka, która wyrabia rury i części żeliwne. Wartość jej produkcji wynosiła:

w r. 1934 — 12.000.300 Fmk.
w r. 1935 — 15.704.100 Fmk.
w r. 1936 — 18.911.300 Fmk.

Brak jeszcze danych za r. 1937, — przypuszczalnie jednak wartość produkcji w tej dziedzinie przekroczyła 20 mil. fmk.

Import radiatorów kształtował się w latach 1934—1937 następująco:

		1934	1935	1936	1937
wartość:	Fmk.	1.252.800	5.246.390	1.778.486	2.818,831
ilość:	kg	258.537	737.454	378.810	927.435

Polska nie figuruje wśród importerów radiatorów do Finlandii.

Finlandia posiada obecnie jedną fabrykę, która wyrabia radiatory. Są to radiatory t. zw. blaszane, których zastosowanie jest obecnie bardzo rozpowszechnione. Produkcja tej fabryki w dziedzinie radiatorów oszacowana była w r. 1934 na 19.939.200 Fmk., zaś w r. 1935 na 25.158.200 Fmk. (wraz z kotłami).

Cło importowe wynosi Fmk. 120 za 100 kg, przy czym Estonia korzysta z automatycznej ulgi celnej — Fmk. 80,— za 100 kg br.

Import sanitarnych wyrobów żeliwnych jest stosunkowo niewielki.

Silny ruch budowlany w ostatnich latach wpłynął na zwiększenie się tak importu, jak i krajowej produkcji w dziedzinie rur i radiatorów. Należy jednak przestrzegać w stosunku do przedsiębiorstw budowlanych, by sprzedaż odbywała się wyłącznie tylko za wykupieniem dokumentów przez bank (Kassa — Dokument).

Poselstwo R. P. w Helsinkach.

PRZEPISY O IMPORCIE CUKIERKÓW DO STANÓW ZJEDNOCZONYCH A. P.

Firmy polskie, zainteresowane dostawami cukierków i czekoladek na rynek amerykański, winny zwrócić uwagę na przepisy obowiązujące w Stanach Zjednoczonych A. P. w zakresie importu tych artykułów. Odnośne przepisy zawarte są w t. zw. „Pure Food and Drug Act“ (Regulations for the enforcement of the Federal Food and Drug Act, section 7 „In the case of confectionery“). Ustawa wspomniana przewiduje, że wyroby cukiernicze, zawierające jakiekolwiek domieszki chemiczne i alkohol lub cukier (cordials) nie mogą być dopuszczone do konsumcji.

Dodać należy, że przepisy powyższe pochodzą jeszcze z czasów istnienia prohibicji w Stanach Zjednoczonych i mimo jej zniesienia nadal obowiązują bez żadnych zmian. Są one ściśle przestrzegane, toteż dostawy cukierków bądź czekoladek z zawartością likieru lub spirytusu nie mogą mieć miejsca, a żadnych interwencyj w kierunku ich dopuszczenia do obrotu w Stanach Zjednoczonych nie można podejmować.

WARUNKI ZBYTU PRZEWODÓW ELEKTRYCZNYCH W SYRII.

Całkowite zapotrzebowanie Syrii — Libanu na izolowane kable i przewody elektryczne pokrywane jest w drodze dowozu z zagranicy, ponieważ nie są one dotąd wyrabiane na miejscu. Urzędowe dane statystyczne podają za ubiegłe trzy lata następujące cyfry importu wszelkiego rodzaju kabli i przewodów izolowanych:

	1937 r.	1936 r.	1935 r.
Belgia	1.537.460	543.820	530.540
Niemcy	715.300	290.440	363.840
Francja	679.400	493.900	874.920
Włochy	118.960	10.200	8.360
Holandia	54.240	3.160	1.820
Japonia	28.160	5.380	6.290
Austria	9.380	3.460	1.040
Szwecja	4.720	9.600	—
Stany Zjednoczone	4.560	2.160	2.400
Palestyna	3.880	680	—
Egipt	480	3.460	—
W. Brytania	—	15.660	18.760
Z. S. S. R.	—	4.080	—
Czechosłowacja	—	3.500	8.480
Szwajcaria	—	—	11.480
Inne kraje	5.040	9.420	3.580
Razem	3.161.580	1.398.920	1.831.480

Całkowita chłonność rynku wyraża się cyfrą od 300 do 400 ton rocznie, wartości od 500 do 600 tysięcy złotych (gwałtowny wzrost wartości importu w roku 1937 wynikł jedynie wskutek dewaluacji franka francuskiego), przy czym towar dostarczany jest niemal wyłącznie przez Belgię (przeciętnie około 50%). Francję (w dwu ostatnich latach 20%—25%) i Niemcy (około 20%). Na pozostałe kraje przypada znikomy udział.

Struktura rynku libano-syryjskiego ma pewne specyficzne właściwości, wynikające z sytuacji politycznej kraju, będącego pod mandatem francuskim. Największym odbiorcą kabli i przewodów elektrycznych są mianowicie władze wojskowe, które mają w swym zarządzie instalacje telefoniczne i telegraficzne, zużywając poza tym znaczniejsze ilości artykułów elektrotechnicznych przy budowie koszar, aerodromów itp. obiektów wojskowych. Od tempa inwestycyj wojskowych zależy więc przede wszystkim spadek lub wzrost importu. Przy tym zauważyć wypada, że dostawcy francuscy mają przy przetargach sytuację uprzywilejowaną, gdyż ofertom ich przysługuje zazwyczaj preferencja nie tylko w wypadku jednakowych z konkurencją cen, lecz nawet i przy nieco wyższych cenach, o ile różnica nie przekracza 10 proc. Przytoczone wyżej cyfry importu dowodzą, iż wytwórcy belgijscy potrafili się jednak przystosować do tych warunków.

Należy też mieć na uwadze, że elektryfikacja Syrii i Libanu przeprowadzona została przez kapitał francuski i belgijski.

W wolnym handlu znajdują się głównie kable i przewody elektryczne wyrobu belgijskiego i niemieckiego. Szczegółowe dane co do gatunków i rodzajów importowanych artykułów znajdują się w P. I. E.

ZMIANY PRZEPISÓW CELNYCH I DEWIZOWYCH ZANOTOWANE PRZEZ P. I. E. W OKRESIE OD 17 MARCA DO 7 KWIETNIA 1938 R.

BELGIA. Monitor Belgijski z dnia 23 III br. przynosi zmiany w belg. taryfie celnej. M. in. zmieniono stawkę celną w poz. 786 c — tabliczki łupkowe o powierzchni, nie przekraczającej 25 decym. kwadr. — 40 fr. od 100 kg (dotychczas fr. 55,20), dalej w poz. 1155: obuwie gumowe, a) kalosze — 700 fr. od 100 kg (dotychczas fr. 368,—), b) inne, 1. obuwie kąpielowe — bez zmiany, 2. nie wymienione — 700 fr od 100 kg (fr. 460,—).

CHINY. Rząd centralny w Han-Kou wprowadził z dniem 14 III 38 ograniczenia wolnego obrotu dewizowego, przy czym sprzedaż dewiz została skoncentrowana w Banku Centralnym Chińskim z siedzibą w Han-Kou, oraz filią w Hong-Kongu. Poszczególne banki, które chcą zakupić dewizy, muszą postawić odpowiedni wniosek do Banku Centralnego, który po rozpatrzeniu słuszności wniosku przydziela dewizy według obowiązującego kursu. Zarządzenie wspomniane ma na celu ścisłą kontrolę stanu rozporządzalnych dewiz i stabilizację waluty.

CZECHOSŁOWACJA. Od dnia 10 III br. obowiązują następujące cła dodatkowe na zboże: pszenica Kc. 22, żyto Kc. 30, jęczmień Kc. 32, owies Kc. 24.

Rozporządzeniem rządu z 18 III br. została z ważnością od 29 III br. wprowadzona za poz. 71 a) czechosłowackiej taryfy celnej następująca uwaga: Konie ciepłokrwiste, starsze niż 2 letnie, przywiezione do końca 1938 r. w ilości maksymalnej 2.500 sztuk, za potwierdzeniem Ministerstwa Rolnictwa — Kc. 500.—.

W ustępie drugim powyższego rozporządzenia podany jest wzór potwierdzenia wydawanego przez Ministerstwo Rolnictwa.

EIRE. Kontyngent w okresie od 1 IV do 30 IX 1938 na obuwie nie gumowe wynosi 271.000 sztuk, kontyngent na czapki, kapelusze i stożki w okresie od 1 IV do 30 VI 38 wynosi 200.000 sztuk.

HOLANDIA. Z dniem 1 marca przedłużony został okres kontyngentowania wwozu pończoch i skarpetek do Holandii. Warunki kontyngentowania są następujące: 60% tuzinów par z okresu bazowego — 1936/37. Bieżący okres kontyngentowania: 1 III 38 — 1 I 1939. Zauważyć należy, że w porównaniu do poprzedniego okresu przydział autonomiczny został powiększony z 40% do 60%: zmieniony został również rok bazowy z 1930/31 na 1936/37.

Z dniem 1 marca br. skontyngentowany został wwóz guzików, obszytych tkaniną bawełnianą lub lnianą. Okres bazowy — 1935/36/37. Przydział autonomiczny wynosi 40% ilości sztuk z okresu bazowego. Bieżący okres kontyngentowania rozciąga się od 1 III do 1 VIII 1938.

NIEMCY. Z dniem 26 III br. towary pochodzenia austriackiego wolne są od cła przy wwozie do Niemiec. Niemniej jednak dokonana być musi odprawa celna i uiszczone dodatkowe opłaty, pobierane prócz ceł, np. podatek konsumcyjny itp. — Zniżki celne, udzielone wzajemnie przez Niemcy i Austrię w układzie z r. 1930 mają w dalszym ciągu zastosowanie wobec państw, z którymi Niemcy mają klauzulę największego uprzywilejowania.

Dnia 1 IV 38 weszły w życie następujące zmiany celne: kartofle dla produkcji krochmalu do 31 V 38 — bez cła, pierze czyszczone — 60 M od 100 kg z tym, że pierze czyszczone importowane w roku bieżącym do 110% ilości wwiezionych w roku 1937 do Niemiec z poszczególnych państw, korzystać będzie z cła 30 M od 100 kg przy przedłożeniu zaświadczeń kontyngentowych, poświadczonych przez niemiecki urząd celny, oraz po porozumieniu Rządu Rzeszy z danym państwem.

NORWEGIA. W norweskim dzienniku urzędowym z dnia 10 III br. ogłoszono zakaz przywozu nasion koniczyny i tymotki, jeśli na przywóz nie wyraziło pisemnej zgody tamt. Ministerstwo Rolnictwa.

STANY ZJEDNOCZONE A. P. Z dniem 16 kwietnia br. wchodzą w życie stawki celne umowne, ustalone w układzie handlowym, zawartym między U. S. A.

a Czechosłowacją. Stany Zjednoczone udzieliły Czechosłowacji następujących zniżek celnych: (w nawiasach stawki obecnie obowiązujące):

poz. 212 — artykuły sanitarne z porcelany lub szkła, zwyczajne białe: 30% ad val. (60%), — malowane, kolorowe, emaliowane, złocone, ozdobione itp.: 35% (70%);

poz. 217 — butelki, dzbany, demijohns, flaszki oplecione, ze szkła, puste, o pojemności powyżej 1 pinta: ½ c per lb (1 c per lb);

poz. 218 c — rurki topliwe i sztabki ze szkła dla różnych celów: 40% (65%);

poz. 218 c — pryzmaty, szkło lustrzane i przedmioty z pryzmatu: 30% (60%); cylindry (szkła): 30% (55%), kule i abażury: 45% (70%), świeczniki ścienne, kandelabry i inne świeczniki wyłącznie dla oświetlenia elektrycznego: 30% (60%), — inne: 40% (60%);

poz. 218 d — wszelkie artykuły ze szkła tzw. wykładanego (plated or cased glass, belegtes Glas), składające się z dwu lub więcej warstw jasnych, nieprzeświecających albo pół przeświecających: 45% (60%);

poz. 218 e — butelki i naczynia szklane dla celów kosmetycznych, flakony szklane: 37½% (70%);

poz. 218 f — naczynia stołowe, kuchenne i domowe ze szkła, ozdobione w różny sposób: 50% (60%);

poz. 218 g — naczynia stołowe, kuchenne i domowe ze szkła, prasowane, nieozdobione: 25% (50%);

poz. 219 — szkło cylindrowe (cylinder glass), crown glass, szkło okienne, nie przekraczające 864 cali kwadratowych: $1^1/_8$ c per lb. ($1^{26}/_{64}$ — $1^{62}/_{64}$ c per lb), — powyżej 864 cali kwadr.: 1¾ c per lb. (2¼ — $2^{52}/_{64}$ c per lb.), z zastrzeżeniem, że żadne z powyższych wyrobów nie będzie ważyć więcej niż 16 ani mniej niż 12 uncji na stopę kwadratową i że cło nie będzie niższe niż 30% ad val. (37½%),

poz. 339 — maszynki do mięsa i innych środków żywnościowych: 30% (40%);

poz. 346 — sprzączki do pasków, spodni, odzieży i obuwia w cenie do 20 centów za 100 sztuk: 3½ c od 100 szt. i 10% ad val. (5 c. od 100 szt. i 20% a. v.);

poz. 348 — zamki błyskawiczne i zatrzaski o wartości do 1,66⅔ dolara od sztuki, umieszczone na pasemkach: 35% (60%), nie umieszczone na pasemkach: 30% (55%);

poz. 349 — guziki metalowe z grawurą: 35% (45%); poz. 350 — agrafki: 30% (35%);

poz. 710 — sery owcze i kozie z wyj. Roquefort: 5 c per lb. lecz nie mniej niż 25% ad val. (7 c od lb. lecz nie mniej niż 35%);

poz. 780 — chmiel o wartości powyżej 30 centów od libry: 18 c per lb. (24 c od lb.);

poz. 780 — lupulina: 75 c per lb. (1,5 dol. od lb.);

poz. 910 — bielizna stołowa, bawełniana i wszelkie inne artykuły z damaszku (Damaststoff), o wartości 75 c lub więcej od lb.: 20% (30%);

poz. 911 a — ręczniki, nie frotowe, we wzorze żakardowym, bawełniane z wartością 10 c i powyżej od sztuki: 30% (40%);

poz. 915 — rękawiczki bawełniane lub z innego materiału z włókna roślinnego o wartości 1,50 dol. i więcej za tuzin: 50% (60%);

poz. 1013 — bielizna stołowa (Tafeldamast), lniana o najwyżej 130 nitkach na cal kwadratowy (licząc wszerz i wzdłuż) oraz wszelkie inne towary z wymienionego materiału: 30% (45%);

poz. 1014 — serwetki lniane ze 130 nitkami na cal kwadratowy, licząc wszerz i wzdłuż: 30% (55%);

poz. 1023 — towary lniane osobno nie nazwane: 30% (40%);

poz. 1116/b — dywany szenilowe lub Axminster: 40% (60%);

poz. 1309 — rękawiczki wiązane ze sztucznego jedwabiu lub innych sztucznych tkanin z wartością dol. 1,50 lub więcej za tuzin: 45 c od lb. i 50% ad val. 45 c od lb. i 65%);

poz. 1413 — mapy ścienne na gazety z papieru lub tektury: 17½% (35%); poz. 1503 — perły szklane: 20% (35%); poz. 1503 — korale lub imitacje kamieni szlach.; 25% (45%); poz. 1503 — torebki damskie głównie z korali: 40% (60%);

poz. 1510 — guziki galalitowe o wartości powyżej 60 centów za gros: 35% (45%); guziki drewniane: 35% (45%); guziki szklane: 25% (45%); guziki szklane: 25% (45%);

poz. 1526/a — kapelusze damskie i dziewczęce, stożki z włosia filcowego (velour, suède, soleil) o wartości powyżej 9 dol., a mniej niż 18 dol. od tuzina: 45% (5 dol. do 7 dol. od tuz. plus 25% ad val.);

poz. 1527 c 2 — torebki damskie obsadzane kamieniami półszlachetnymi (chatons): ½ c od sztuki i za każdy cent powyżej 20 centów wartości za tuzin — $^3/_{10}$ centa od tuzina i 25% od wart.;

poz. 1527 c 2 — sprzączki o wartości powyżej 20 centów lecz nie więcej niż 5 dol. za tuzin z metali nieszlachetnych: ½ c od sztuki i za każdy cent powyżej 20 centów od tuzina — $^3/_{10}$ centa od tuzina i 25% ad val.; poz. 1528 — imitacje szlifowanych kamieni szlachetnych i półszlachetnych: 10% (20%); imitacje nie szlifowane kamieni szlachetnych i półszlachetnych: 30% (60%);

poz. 1530/e — obuwie skórzane szyte lub stepowane: 20% (30%); obuwie z podeszwami splecionymi z wierzchem 10% (20%); obuwie wszelkiego rodzaju z wierzchem nie skórzanym z podeszwą skórzaną: 25% (35%); zniżka celna obowiązuje z tym zastrzeżeniem, że import, obuwia czechosłowackiego nie przekroczy 1.5% ogólnej produkcji obuwniczej Stanów, obliczonej na podstawie przeciętnej wytwórczości obuwia w ciągu ubiegłych 5 lat;

poz. 1532/a — rękawiczki skórzane damskie i dziecięce o długości do 12 cali, obszyte (overseamed): 5 dol. od tuzina par, — inne: 5 dol. od tuzina par z dodatkiem 1 dol. od tuzina par, za każdy cal lub ułamek cala powyżej 12 cali długości: 25 ct od tuzina par, z tym, że cło nie będzie niższe w żadnym wypadku od 50% ad val.:

poz. 1544 — różańce, szkaplerze i dewocjonalia zwyczajne w cenie do 1,25 dol. od tuzina: 10% (15%);

poz. 1549/a — ołówki z papieru, drzewa i in. lecz nie z metalu, z grafitem: 50 c od grosa i 15% (50 c od grosa i 30%).

WENEZUELA. Zmienione zostały stawki celne na płótno żaglowe i materiały tekstylne (tkaniny do wyrobu koców oraz ręczników, kołdry pościelowe, worki i ręczniki gotowe).

WĘGRY. Zarządzeniem z dnia 2 III br. dokonano szeregu zmian w taryfie celnej, m. in. dopuszczono do bezcłowego wwozu szereg artykułów za osobnym ze-

zwoleniem i kontrolą. Do artykułów tych należą m. i.: węgiel kostny, wosk pszczelny, wosk sztuczny, mieszanki asfaltowe, odporne na kwasy i mróz, oliwa kamforowa, niektóre środki chemiczne, papier określonego rodzaju, przędza oznaczonego gatunku, kit, blacha żelazna oniklowana; 10% dotychczasowego cła autonomicznego opłacają: jelita sztuczne; 25% stawki celnej podlegają: pewien gatunek tkaniny bawełnianej, pasemka z tkanin bawełnianych, lnianych i innych, olej kamforowy.

WIELKA BRYTANIA. Począwszy od 1 IV br. cło na wyroby żelazne i stalowe, importowane na podstawie licencji, wynosi 10% od wartości.

MOŻLIWOŚCI EKSPORTOWE

FIRMY ZAGRANICZNE, POSZUKUJĄCE KONTAKTU Z EKSPORTERAMI POLSKIMI.

Artykuły chemiczne. Poważna firma brazylijska interesuje się importem wszelkiego rodzaju produktów chemicznych. P/8914/3F/TC.

Kwas cytrynowy. Firma niemiecka (Hamburg) interesuje się importem wymienionego artykułu. P/8328/47/TC.

Artykuły chemiczne. Firma brazylijska poszukuje dostawców produktów chemicznych używanych w chłodnictwie. P/47/TC.

Taśmy gumowe. Firma turecka poszukuje dostawców wymienionego artykułu. P/7872/59/TC.

Wyroby alkoholowe. Poważna firma amerykańska poszukuje dostawców jarzębiaku. R/7581/32/TC.

Wyroby szklane. Agenturowa firma niemiecka poszukuje w celach eksportu do Australii i Ameryki Południowej, dostawców wszelkiego rodzaju gatunków szkła stołowego. P/8631/63/TC.

Firma kanadyjska interesuje się importem wyrobów szklanych. E/7454/22/TC.

Przedstawicielstwo. — Firma irańska poszukuje przedstawicielstw firm polskich w zakresie chemikalij techn., farb i lakierów, oraz wyrobów szklanych i fajansowych. P/6715/4C/TC.

Artykuły chemiczne. Poważna firma polska w Argentynie (Buenos Aires) interesuje się objęciem przedstawicielstw w zakresie wszelkiego rodzaju produktów chemicznych. E/7339/19/47/TC.

Chemikalia. Firma kanadyjska interesuje się importem różnego rodzaju artykułów chemicznych. — P/7580/47/TC.

Artykuły farmaceutyczne. Firma portugalska poszukuje przedstawicielstwa firm polskich w zakresie wszelkiego rodzaju artykułów farmaceutycznych. — P/6981/95/TC.

Wyroby perfumeryjno-kosmetyczne. Firma holenderska poszukuje dostawców wymienionych artykułów. P/6250/4T/TC.

Wyroby gumowe. Firma węgierska poszukuje dostawców gąbek gumowych i artykułów chirurgicznych. P/6023/59/TC.

Potniki gumowe. Istnieje możliwość eksportu na rynek szwedzki potników gumowych do sukien damskich. P/6107/59/TC.

Wyroby fajansowe. Poważna firma kanadyjska, kupująca na własny rachunek i posiadająca własne oddziały sprzedaży w szeregu miast kanadyjskich, interesuje się importem wyrobów fajansowych. — P/5750/65/TC.

Wyroby szklane i fajansowe. Poważna firma kanadyjska poszukuje dostawców tanich wyrobów szklanych i fajansowych. P/7430/63/TC.

Przedstawicielstwo. Firma palestyńska zamierzająca uruchomić oddział w Indiach Brytyjskich poszukuje przedstawicielstw firm polskich w zakresie wszelkiego rodzaju artykułów. P/47/TC.

Skóry. Firma angielska interesuje się importem skór wyprawionych cielęcych, koźlich i zamszowych, do wyrobu papierośnic, portfeli itp. P/7382/58/M.

Konfekcja. Firma kanadyjska pragnie importować na własny rachunek z Polski rękawiczki dziane, obrusy, serwety, laufry, szale, chustki na głowę itp. artykuły oraz guziki metalowe do męskich spodni. — P/7412/46/M.

Płótno gumowe. Firma egipska poszukuje płótna gumowego do wyrobu obuwia tenisowego, w gat. R 401, waga 510 gr. na metr kwadr., szer. 36" i gat. RK402, waga 470 gr., przy tej samej szer. P/7770/3.M./M.

Bliższe informacje w powyższych sprawach uzyskać mogą zainteresowani eksporterzy w Państwowym Instytucie Eksportowym. Przy zgłoszeniu należy powołać się na odnośny numer. Firmy, które nie pozostawały dotychczas w bliższym kontakcie z Instytutem, winny nadesłać jednocześnie swe referencje.

SPRAWY KOMUNIKACYJNE

W SPRAWIE KORZYSTANIA Z USŁUG IZBOWEGO BIURA KOLEJOWO-REKLAMACYJNEGO W BYDGOSZCZY.

Taryfy kolejowe zarówno polskie wewnętrzne, jak i w komunikacji międzynarodowej są tak skomplikowane, że dokładna znajomość ich postanowień tworzy obecnie sama w sobie formalnie odrębną gałąź wiedzy, wymagającą specjalnych studiów i długoletniej praktyki dla jej należytego opanowania we wszystkich kierunkach.

Z powyższego wynika, że dostateczna znajomość rzeczy do stwierdzenia, czy opłaty, pobrane za przewóz przesyłek, były należycie

obliczone, a w dalszym ciągu do racjonalnego uzasadnienia i właściwego skierowania reklamacji zarówno co do nadpłat, jak i odszkodowania za przekroczenie terminu dostawy przesyłek, uszkodzenie ich, brak na wadze i sztuk itd. jest wręcz niemożliwa do zdobycia przez każdego interesanta, korzystającego z usług kolei.

Skomplikowane postanowienia taryfowe, ciągłe zmiany, uzupełnienia i poprawki taryfowe, z których przeprowadzaniem w taryfach nieraz trudno nadążyć, powodują częste pomyłki, popełniane przez pracowników kolejowych przy obliczaniu opłat za przewóz i dodatkowych. Zwłaszcza wprowadzanie nowych wydań taryf (jak np. nowego wydania taryf P. K. P. z 15 III 1936 r. i 15 II 1938 r.) daje powód do licznych pomyłek, przy czym prawdopodobieństwo przemawia za tym, że pomyłki częściej zachodzą na niekorzyść raczej przewożącego towar, aniżeli kolei, gdyż ze względu na swą odpowiedzialność za niedobory personel kolejowy z natury rzeczy przede wszystkim uważa na to, by nie zaliczać za mało.

Nie mogąc skontrolować należytego obliczenia opłat, kupiec względnie przemysłowiec, albo zupełnie rezygnuje z dochodzenia, czy opłaty zostały prawidłowo obliczone, albo też korzysta z pomocy doradców koncesjonowanych lub niekoncesjonowanych biur reklamacyjnych, które nie zawsze stoją na wysokości zadania. Zwłaszcza mniejsze biura reklamacyjne — pragnąc powiększyć swą rentowność — wykorzystują nastawienie klientów (którzy wolą dostać od razu pewne minimum, aniżeli czekać miesiącami na załatwienie przez kolej reklamacji) i zakupują listy przewozowe za opłatą pewnej ryczałtowej zazwyczaj b. niskiej kwoty od listu przewozowego i tą drogą zapewniają sobie prawo do reklamowania nieraz znacznych nadpłat.

Przytoczone powyżej okoliczności zadecydowały o tym, że rozporządzenie Prezydenta R. P. o Izbach Przemysłowo- Handlowych z dnia 15 lipca 1927 r. włączyło do zakresu działania samorządu przemysłowo - handlowego również utrzymywanie biur kolejowo-reklamacyjnych, których publiczno-prawny charakter daje rękojmię, że interes sfer gospodarczych nie będzie narażony na szwank.

Biuro Kolejowo-Reklamacyjne Izby Przemysłowo-Handlowej w Gdyni mieści się w Bydgoszczy, Nowy Rynek 10. Zadaniem tego biura jest bezpłatne sprawdzanie prawidłowości obliczeń należności kolejowych na listach przewozowych. O ile więc obliczenie należności zostało dokonane w sposób prawidłowy, biuro nie pobiera żadnych opłat za skontrolowanie pobranych przez kolej opłat. Natomiast w razie stwierdzonej nadpłaty, Biuro wnosi reklamację do odpowiedniej Dyrekcji Okręgowej Kolei Państwowych i pobiera z tego tytułu prowizję, która wynosi 15% od wyreklamowanej kwoty.

Ponieważ reklamacje można wnosić tylko w ciągu 12 miesięcy od dnia opłacenia należności z listów przewozowych, wskazanym byłoby przesyłanie listów przewozowych do sprawdzenia w okresach 6-miesięcznych od daty ich opłacenia.

Listy przewozowe należy przesyłać do biura celem sprawdzenia przy zwyczajnym piśmie bez jakichkolwiek opłat, albowiem Biuro Kolejowo-Reklamacyjne po ujawnieniu nadpłat samo wypełnia odpowiednią deklarację (cesję) i przesyła ją zainteresowanej firmie celem podpisania, a przy tej sposobności informuje, kto ma odnośne oświadczenie podpisać i w jaki znaczek stemplowy zaopatrzyć.

Spodziewać się należy, że firmy okręgu Izby w dobrze zrozumianym interesie własnym będą korzystały w bardziej intensywny sposób z usług izbowego Biura Kolejowo-Reklamacyjnego w Bydgoszczy, Nowy Rynek 10.

OPŁATY ZA PRZEWÓZ WAGONÓW W PORTACH.

Za przewóz wagonowych przesyłek między poszczególnymi stacjami taryfowymi na obszarze portów Gdyni i Gdańska pobiera się od każdego wagonu, bez względu na ilość załadowanego towaru — zamiast przewoźnego, obliczanego według zasad ogólnych, stawki wyznaczone w § 18 Zeszytu 3 Części II Taryfy Towarowej.

Stawki te zostały z dniem 1 kwietnia rb. poważnie obniżone i wynoszą: za odległość — 1—5 km za wagon o ładowności do 30 ton — zł 5, o ładowności ponad 30 ton — zł 7,5. Na odległość od 6—10 km — zł 10 i zł 15. Na odległość od 11—15 km: zł 15 i zł 22,50. Na odległość ponad 15 km — zł 20 i zł 30.

Stawki powyższe mają zastosowanie do wszelkich przesyłek z wyjątkiem węgla kamiennego, które były lub mają być transportowane drogą morską.

PRZETARGI

PRZETARGI NIEOGRANICZONE ROZPISANE PRZEZ DYREKCJĘ OKRĘGOWĄ P. K. P. TORUŃ.

Dyrekcja Okręgowa Kolei Państwowych w Toruniu ogłosiła przetarg publiczny na:

1) dostawę 2000 m^2 płótna workowego,
2) wykonanie i dostawę 2000 szt. płytek żelbetowych.
3) asfaltowanie 2000 m^2 blach izolacyjnych,
4) naprawy główne (założenie izolacji, przebudowy i wzmocnienie przyczółków itp.) mostów i wiaduktów,

5) wymianę mostownic i dyliny na mostach kolejowych,
6) malowanie około 9.000 ton (89.000 m^2) konstrukcji żelaznych mostów.

Otwarcie ofert nastąpi dnia 26 kwietnia 1938 r. o godzinie 11,30 w gmachu Dyrekcji.

Oferty należy składać do godziny 11 dnia 26 kwietnia 38 r. do skrzynki ofertowej w gmachu D. O. K. P. w Toruniu lub przesyłać pocztą pod adresem: Wydział Drogowy D. O. K. P. w Toruniu.

Oferty nadesłane przez pocztę po wyznaczonym wyżej terminie będą uznane za spóźnione.

Formularze ofertowe i pełny tekst wezwania do przetargu nabyć można w Dziale Podtorza i Mostów, Wydziału Drogowego, Dyrekcji pokój 420, po wpłaceniu 50 gr za jeden formularz ofertowy wraz z pełnym tekstem wezwania do przetargu.

Informacyj w sprawach związanych z niniejszym przetargiem udziela Kierownik Działu Podtorza i Mostów w gmachu D. O. K. P. pokój 422 od godz. 10—12.

Dopuszczalne jest składanie ofert na część wymienionych robót i dostaw.

Dyrekcja zastrzega sobie prawo unieważnienia przetargu bez podania motywów, prawo dowolnego wyboru oferenta oraz prawo podziału robót pomiędzy oferentami.

Równocześnie Dyrekcja rozpisała przetarg nieograniczony na dostawy materiałów budowlanych, malowanie około 9.000 t. (89.000 m^2) konstrukcyj żelaznych i naprawy główne 16 mostów kolejowych.

Termin wnoszenia ofert upływa dnia *26 IV 1938 r.* godz. 11. Informacyj udziela Dyrekcja Okręgowa Kolei Państwowych w Toruniu pokój 422.

PRZETARG NIEOGRANICZONY ROZPISANY PRZEZ DYREKCJĘ OKRĘGU POCZT I TELEGRAFÓW W BYDGOSZCZY.

Dyrekcja Okręgu Poczt i Telegrafów w Bydgoszczy ogłosiła przetarg nieograniczony:

1) na wykonanie instalacji elektrycznej światła, siły, sygnalizacji dzwonkowej i piorunochronów w budynku teletechnicznym w Starogardzie, w blokach mieszkalnych Nr 2 i 3 oraz na dziedzińcu w Gdyni na Grabówku, oraz
2) na wykonanie urządzenia wentylacyjnego i wodociągowego w pomieszczeniach specjalnego przeznaczenia w powyższych blokach.

Przetarg rozpocznie się w dniu 28 kwietnia 1938 r. o godz. 12 w Oddziale Budowlanym Dyrekcji Okręgu Poczt i Telegrafów w Bydgoszczy, ul. Jagiellońska Nr 6.

Do tego terminu, tj. do godz. 12 dnia 28 IV 1938 r. dopuszczalne jest składanie ofert pisemnych.

Szczegółowe warunki, określające: zakres i jakość robót, formę i sposób składania ofert. wysokość, formę i sposób złożenia wadium i kaucji, terminy rozpoczęcia i ukończenia robót itp. zawarte są w wezwaniu do składania ofert, które otrzymać można bezpłatnie w biurze Oddziału Budowlanego Dyrekcji Okr. P. i T. w Bydgoszczy, pokój Nr 35 w godz. od 10—12 codziennie z wyjątkiem niedziel i dni świątecznych.

We wskazanym wyżej biurze i oznaczonych godzinach interesowani mogą prócz wezwania do składania ofert otrzymać za zwrotem kosztu i przeglądać odpisy projektu, rysunków, opisu technicznego, ofert i umów oraz nabywać po ustalonej cenie egzemplarze przepisów „Ogólne i szczegółowe warunki, obowiązujące przy wykonywaniu robót budowlanych" (III. B. 5) oraz „Szczegółowe przepisy o dostawach i robotach" (IX. G. 2).

Dyrekcja Okręgu Poczt i Telegrafów zastrzega sobie prawo wyboru z przetargu przedsiębiorcy bez względu na cenę oraz prawo uznania, że przetarg nie dał wyniku.

Przemysł i handel rybny na Wybrzeżu

BARWIENIE RYB MORSKICH.

Sprawa barwienia ryb znana była u nas dotychczas jedynie z karnych sprawozdań sanitarnych (jak np. sprawa fałszowanych łososi), pomimo ,iż od paru lat odpowiednie czynniki miarodajne walczą o rozwiązanie jej zgodnie z potrzebami naszego przemysłu rybnego. Niestety jak dotychczas zmieniło się w tym kierunku bardzo niewiele, co jednak nie dowodzi, iż sprawa ta nie będzie z czasem załatwiona w myśl interesów naszego rybołówstwa morskiego. Należy przede wszystkim zerwać z niesłusznym poglądem, że barwienie ryb jest niedopuszczalne w pierwszym rzędzie z powodu szkodliwości barwników na zdrowie, a następnie z powodu możliwości ukrycia właściwości ryby lub jej złej jakości. Zarzut pierwszy jest słuszny o tyle, o ile się tyczy barwników rzeczywiście szkodliwych dla zdrowia, jest jednak cały szereg innych barwników, używanych od wielu lat z całym powodzeniem np. przez przemysł rybny niemiecki. będących zupełnie nieszkodliwymi.

Są to w pierwszym rzędzie sztuczne barwniki organiczne t. zw. Teerfarbstoffe, jak np. Eozyna, Erytrozyna, Rose Bengal, Bordeaux,

B. Bordeaux S, Ponceau, Ponceau R, Echtrot, Orange I, Chryzoina, Auramina O, Säure — Fuchsin i wiele innych.

U nas rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych, zabraniające kategorycznie barwienia ryb, wyrobów i konserw rybnych (Dz. Ust. R. P. r. 1930 Nr 5, poz. 45) pozwala jednak na barwienie barwnikami, uznanymi przez wymienione rozporządzenie za nieszkodliwe dla zdrowia, wyrobów z ciasta, wyrobów cukierniczych, przetworów owocowych, naturalnych tłuszczów jadalnych itp.

Barwniki te w wielu wypadkach pokrywają się z barwnikami, używanymi przez przemysł rybny na zachodzie, toteż ograniczenie, zastosowane w tym wypadku do naszego przetwórstwa rybnego wydaje się nam zbędne. Co się tyczy zarzutu, iż barwienie ułatwi powstanie szeregu nadużyć, polegających na ukryciu drogą barwienia właściwości ryby lub jej złej jakości, uważamy go za nieistotny, ze względu na to, że w każdym rodzaju produkcji może zajść nadużycia, obowiązkiem zaś powołanych do tego organów jest te nadużycia tępić, zakaz zaś wydany z tego powodu nie wynagrodzi straty, jaką przez to ponosi przemysł rybny.

Musimy się zgodzić z tym, że barwi się pewne gatunki ryb nie po to, żeby ukryć ich złą jakość, lecz po to, żeby przez estetyczny, apetyczny wygląd ryby zachęcić do jej spożycia. Zresztą barwienie występuje w przetwórstwie rybnym przeważnie albo jako proces równorzędny przy innych procesach, jak to ma miejsce np. przy wyrobie konserw z dorszy, które są przy tym barwione, albo też jako proces wtórny jak np. przy angielskich śledziach t. zw. kippers. Toteż w okresie, kiedy przeprowadza się silną propagandę spożycia ryb, kiedy nasze rybołówstwo morskie zahamowane jest na skutek właśnie niskiego spożycia, należy zmobilizować wszelkie możliwe środki, w celu zachęcenia społeczeństwa do kupowania i spożywania ryb morskich. W akcji tej też w miarę możności należy wykorzystywać doświadczenia takich krajów jak Anglia, Niemcy, Francja, które mają poza sobą długoletnią praktykę w tym kierunku.

Wacław Kozakiewicz.

KRONIKA

POŁOWY MORSKIE W MARCU 1938 R.

W przeciągu mies. marca złowiono na całym wybrzeżu oraz na pełnym Bałtyku 198.590 kg ryb o wartości zł 99.974,—.

Według poszczególnych gatunków ryb w miesiącu sprawozdawczym połowy przedstawiają się następująco:

łososie	8.960 kg
mielnica	220 kg
troć	80 kg
stornia	43.820 kg
zimnica	720 kg
śledzie morskie	3.330 kg
szproty	1.300 kg
węgorze	500 kg
wątłusze	103.500 kg
węgorzyce	20 kg
sieja	60 kg
certy	2.230 kg
szczupaki	1.530 kg
okonie	740 kg
płotki	15.380 kg
sejdor—modrasz	10.750 kg
hadok—łupacz	4.000 kg
morszczuk	520 kg
różne	930 kg
	198.590 kg

Natomiast podział połowów na poszczególne obwody był następujący:

Hel	33.880 kg,	wart. zł	26.434,—
Gdynia	20.050 kg,	„ „	7.089,—
Jastarnia	38.270 kg,	„ „	36.246,—
W. Wieś—Chłapowo—Karwia	5.400 kg,	„ „	1.134,—
Puck i wioski	5.850 kg,	„ „	4.393,—
połowy dalsze	76.230 kg,	„ „	15.226,—
połowy dalekomorskie	18.910 kg,	„ „	9.452,—
	198.590 kg,	wart. zł	99.974,—

NOTOWANIA CEN RYB W PORCIE RYBACKIM W GDYNI.

W porcie rybackim w Gdyni płacono ostatnio za towar oclony i z połowów polskich, w złotych, franco wagon Gdynia:

Polskie połowy „Mewa“: jarmuckie matfull 53 do 54, mleczaki 70, szkockie 1.500/600 K 45, importowane matfull A. T. 53 do 54, *jarmuckie* I trade 63 do 65, II trade 58 do 60, *szkockie* I trade 74 do 77, crownmatis 60 do 65, crownmedium 74 do 75, medium 95 do 100, za 2/2 selected 100—102, large — II trade 65 do 75, *norweskie* maties 45 do 50, SLOO 35 do 38, SLOO stare 28 — 30, VAAR 32 do 34, mleczaki 33, *islandzkie* oryginalne (SIM) 78—80, *holenderskie* matis 60 do 62, smolmatis 60 do 62, matfull 58 do 60. *Importowane norweskie* śledzie mrożone 50 kg zł 23,—.

Ryby z połowów własnych: dorsze sortowane duże (patroszone, ucinane) zł 22,—, dorsze sortowane małe (patroszone, ucinane) zł 20,—, dorsze świeże, patroszone zł 20.—, dorsze świeże islandzkie, patroszone zł 25,—; *dorszowate:* łupacze świeże zł 22,50, szczupak morski świeży mrożony zł 33 do 35; *płastugi* świeże: sole 60, heinbuty 60, flądry duże 22,50, flądry świeże 15,—.

USTALENIE NAZW RYB MORSKICH.

Zapoczątkowane przez prof. Siedleckiego prace nad wybraniem i ustaleniem nazw ryb morskich, dobiegają końca. W najbliższym czasie podamy nazwy ryb, przyjęte zgodnie z duchem języka polskiego, bądź będące w ogólnym użyciu.

RUMUNIA ZAKUPUJE ŚLEDZIE W FINLANDII.

Jak donoszą, jedna z większych firm importowych w Rumunii zakupiła w ostatnim czasie znaczny transport śledzi z Finlandii. Jako port odbiorczy figuruje Galac. Powyższa transakcja wskazuje na niedostateczne wykorzystanie rynków południowej Europy przez polskich importerów, zainteresowanych przeważnie rynkiem wewnętrznym.

NIEMCY O POLSKIM RYBOŁÓWSTWIE W KATTEGACIE.

Jak donosi „Deutsche Fischerei Rundschau" (z dnia 6 kwietnia r. b.), bawił niedawno w Szwecji i Danii kierownik gdyńskiej stoczni rybackiej, ażeby na miejscu zapoznać się z pracami polskiej flotylli rybackiej. Stwierdził przy tej sposobności, że rybacy polscy zżyli się doskonale z warunkami w portach Danii północnej i w Göteborgu. Rybacy polscy przystosowali się już całkowicie do trudnych warunków połowów w Kattegacie i pod tym względem nie ustępują rybakom skandynawskim. Także kutry zbudowane w Polsce okazały się odpowiednimi w wyjątkowo trudnych warunkach, zwłaszcza podczas ostatnich gwałtownych burz. Pochlebną dla polskich rybaków notatkę powtarza również i codzienna prasa niemiecka.

NIEPOMYŚLNE WYNIKI POŁOWÓW PRZY LOFOTACH.

Wynik połowów przy Lofotach wyniósł do początku marca 16,3 milionów kilogramów wątłuszy. O tej porze roku zeszłego wynosiły połowy około 28 milionów kg. Przy połowach jest zatrudnionych obecnie 19.320 rybaków z 5.180 łodziami, wobec 20.757 rybaków z 5.762 łodziami w r. ub. Uzyskana w roku bież. ilość tranu wytapianego wynosi 7.496 hl. wobec 15.435 hl. w r. ub., ilość ikry 14.368 hl. wobec 22.000 hl. w r. 1937.

DOBRE WYNIKI POŁOWÓW ŚLEDZI W NORWEGII.

Jak donoszą z Haugesund wyniki tegorocznego wiosennego połowu śledzi przewyższają ilościowo wyniki rekordowego roku 1936. Na południe od Stad złowiono dotąd 4.250.000 hl. ryb wobec 4.175.000 hl. w r. 1936. Według doniesień z Christiansund także na południowym wybrzeżu Norwegii połowy kształtują się pomyślnie.

RYBACY NIEMIECCY ZBADAJĄ RYBOSTAN W KATTEGACIE.

Za aprobatą i przy poparciu finansowym Rządu Rzeszy wyruszy wkrótce w Sassnitz na Rugii, flotylla złożona z 20—30 kutrów rybackich, zebranych z całego wybrzeża niemieckiego na Bałtyku, celem podjęcia rejsu badawczego na Kattegat. Flotylla ma stwierdzić przy pomocy połowów sieciami ciągnionymi rybostan na obszarze między Szwecją a Jutlandią. Przeprowadzone w czasie podróży badania mają na celu ustalenie rybostanu w Kattegacie.

Rola portów polskiego obszaru celnego w obsłudze przywozu owoców do Polski

Porty polskiego obszaru celnego biorą bardzo poważny udział w obsłudze przywozu owoców do Polski. Udział portów nie jest jednakowy — można powiedzieć, że prawie cały (98,5%) morski import owoców przechodzi przez Gdynię, w bardzo małym stopniu (1,5%) przechodzi przez Gdańsk.

W roku 1937 przez Gdynię przywieziono 78% owoców importowanych ogółem i to zarówno w odniesieniu do ich wagi, jak i wartości. W tymże czasie przez Gdańsk przywieziono 1% ogólnego importu owoców. Ten sam stosunek do ogólnego importu owoców notowany był w roku 1935 — (78%) i 1936 — (73%).

Przywóz owoców przez Gdynię i Gdańsk, jako też ogólny przywóz do Polski przedstawia się następująco (na podstawie publikacyj Głównego Urzędu Statystycznego):

		Waga w 1000 ton	*Wartość w mil. zl*
Polska ogółem	1935	73	35
	1936	59	30
	1937	57	32
Gdynia	1935	57	28
	1936	43	22
	1937	45	25
Gdańsk	1935	1,4	0,8
	1936	0,8	0,5
	1937	0,7	0,4

Jak widzimy 21% przywożonych owoców przychodzi drogą lądową z pominięciem Gdyni i Gdańska. Są to owoce przywożone w pierwszym rzędzie od naszych sąsiadów południowych, jak: jabłka, śliwki, wiśnie i czereśnie, winogrona, morele i brzoskwinie, arbuzy i melony, śliwki suszone, rodzynki, koryntki, figi, skórki pomarańczowe i niektóre inne.

Przejdźmy do zobrazowania importu owoców przez Gdynię i Gdańsk za trzy ostatnie lata.

Naczelnym artykułem w grupie owoców są pomarańcze i mandarynki. W poszczególnych latach przywieziono przez Gdynię:

	Waga w tonach	*Wartość w 1000 zl*
1935	33.221	15.140
1936	25.582	11.999
1937	26.051	13.236

Stanowi to w każdym z lat 99% ogólnego importu pomarańcz do Polski. Pozostałe ok. 1% przechodzi przez Gdańsk. W roku 1937 przywieziono przez Gdańsk 242 tony o wartości 82 tys. złotych.

Drugim kolejnym artykulem są cytryny, przywóz których przez Gdynię kształtował się następująco:

	Waga w tonach	*Wartość w 1000 zl*
1935	12.142	5.208
1936	8.472	4.508
1937	10.526	6.332

W odniesieniu do ogólnego importu cytryn do Polski przez Gdynię przechodzi 99%, a w ostatnim roku 99,6%. Pozostała ilość (jak np. w roku 1937 — 38 ton za 24 tys. zł), przechodził przez Gdańsk.

Owoce pokrewne wyżej wymienionym — grape fruity idą przez Gdynię w 100% (w roku 1935 w 98%, w roku 1936 — w 99%) w następujących partiach:

	Waga w tonach	*Wartość w 1000 zl*
1935	345	201
1936	414	214
1937	836	390

Należy zwrócić uwagę na poważny wzrost przywozu tego towaru do Polski ogółem i przez Gdynię.

Dalsze miejsce zajmuje banan, 100% importu którego idzie przez Gdynię. W poszczególnych latach przywieźliśmy:

	Waga w tonach	*Wartość w 1000 zl*
1935	1.928	978
1936	1.986	1.028
1937	1.965	1.072

Jeszcze jeden owoc w blisko 100% przechodził przez Gdynię — daktyle. Import daktyli nie jest duży. W roku 1937 przywóz przez Gdynię, wynoszący 97% ogólnego przywozu, stanowił 186 ton o wartości 226 tys. zł. W roku poprzednim przywóz był o połowę mniejszy. Bardzo mała partia daktyli — (3 tony za 8 tys. zł) poszła przez Gdańsk.

Są to owoce, import których prawie całkowicie jest obsługiwany przez Gdynię.

Istnieje szereg owoców, które w przeważającym względzie w poważnym stopniu korzystają z Gdyni.

Rodzynki i koryntki przeszło w 4/5 przechodzą przez Gdynię, w pozostałej części przez

Gdańsk. Przywóz tych artykułów przez Gdynię stanowi:

		Waga w tonach	*Wartość w 1000 zł*
Rodzynki			
	1935	1.543	1.036
	1936	1.422	1.080
	1937	1.338	1.226
Koryntki			
	1935	633	422
	1936	647	405
	1937	721	440

Przywóz przez Gdańsk wynosi:

		Waga w tonach	*Wartość w 1000 zł*
Rodzynki			
	1935	220	165
	1936	182	154
	1937	142	131
Koryntki			
	1935	124	87
	1936	121	76
	1937	121	71

Wśród owoców jedynie rodzynki i koryntki w tak wielkich partiach przechodzą przez Gdańsk. % % udział Gdyni i Gdańska w przywozie rodzynek i koryntek jest następujący:

	Gdynia		*Gdańsk*	
	waga	*wartość*	*waga*	*wartość*
Rodzynki				
1935	81%	80%	12%	13%
1936	74%	76%	9%	11%
1937	78%	80%	8%	9%
Koryntki				
1935	77%	77%	15%	16%
1936	82%	82%	15%	15%
1937	85%	86%	14%	14%

W 4/5 przechodzi przez Gdynię również przywóz fig, a w poszczególnych latach wynosi:

		Waga w tonach	*Wartość w 1000 zł*
Gdynia			
	1935	820	401
	1936	746	457
	1937	785	431
Gdańsk			
	1935	32	15
	1936	45	28
	1937	50	24

W relacji % % przywóz fig przez Gdynię wzrasta i w roku 1937 wynosi 80%, gdy w roku 1935 wynosił 72%. Przez Gdańsk przywóz wynosi zaledwie 5% ogólnego importu.

W poważnych ilościach lecz w mniejszej relacji % przywozimy przez Gdynię śliwki suszone.

Import śliwek przez Gdynię w porównaniu z ogólnym przywozem wynosi w roku 1937 41% w odniesieniu do wagi i 38% w odniesieniu do wartości. Dla 2 lat poprzednich cyfry te wynosiły — 1935 — 42% i 42%; 1936 — 37% i 36%. W liczbach bezwzględnych import śliwek suszonych przez Gdynię i Gdańsk przedstawia się jak poniżej:

		Waga w tonach	*Wartość w 1000 zł*
Gdynia			
	1935	2.843	1.861
	1936	2.527	1.270
	1937	2.146	1.228
Gdańsk			
	1935	203	133
	1936	151	76
	1937	75	46

Widzimy, że przywóz śliwek przez oba porty z roku na rok maleje. Przywóz przez Gdańsk stanowi zaledwie 1% ogólnego przywozu.

Obok śliwek suszonych w małych wprawdzie ilościach przywożone są przez Gdynię brzoskwinie i morele suszone. W ogólnym imporcie stanowią one w roku 1937 — 19% w relacji wagowej i 28% wartościowej.

Ogółem przez Gdynię w każdym z lat 1936 i 1937 przywieziono po 14 ton o wartości 25 tys. zł. W roku 1935 przywóz był większy — wynosił 22 tony o wartości 49 tys. zł.

Przywóz jabłek przez Gdynię, zresztą jak i w ogóle do Polski, zmalał bardzo. W roku 1937 przez Gdynię przywieziono 25 ton jabłek o wartości 9 tys. złotych, co stanowi 17% i 11% ogólnego importu jabłek do Polski.

Poza wymienionymi głównymi owocami, przywożonymi do Polski przez Gdynię można wymienić niewielkie ilości przywożonych winogron (w r. 1937 — 70 ton za 103 tys. zł), śliwek świeżych (w r. 1937 — 3 tony za 5 tys. zł), skórek pomarańczowych (w r. 1937 — 6 ton za 6 tys. zł), ananasów w opakowaniu hermetycznym (w r. 1937 — 14 ton za 14 tys. zł) i wreszcie innych konserw (w r. 1937 — 6 ton za 5 tys. zł).

Interesującym jest, jak się ma przywóz owoców przez Gdynię do ogólnego obrotu tego portu. Dla poszczególnych lat przedstawia się on następująco w % %:

	Waga	*Wartość*
1935	7	6
1936	4	4
1937	3	3

Owoce stanowią towar jeden z bardziej szlachetnych. Świadczy o tym fakt, że przeciętna wartość jednostki wagowej owoców przekracza wartość przeciętną jednostki wagowej ogólnego przywozu przez Gdynię. W roku 1937 przeciętna wartość jednej tony owoców stanowi 550 złotych, podczas gdy

przeciętna wartość tony wszystkich towarów importowanych — 490 złotych. W okresie trzech ostatnich lat wartość przeciętna tony owoców wzrastała (1935 — 490 zł, 1936 — 510 zł), podczas gdy przeciętna wartość tony towarów importowanych ogółem malała (1935 — 520 zł, 1936 — 500 zł).

Bolesław Polkowski.

KRONIKA

SYTUACJA NA RYNKU TOWARÓW KOLONIALNYCH (14 IV 38 R.)

Obroty w okresie sprawozdawczym zwiększyły się w stosunku do poprzedniego okresu o około 40—50% zależnie od rodzaju przedsiębiorstwa. Kupcy krajowi, którzy do końca marca zajmowali jeszcze stanowisko wyczekujące w pokrywaniu się w towary spożywcze, szczególnie świąteczne, wskutek nadchodzących świąt zmuszeni byli jednak dokonać zakupów odnośnych towarów i posiadać je na składach. Wzmocniło to ruch handlowy w Gdyni, przy czym większość kupców przybywała do Gdyni własnymi środkami lokomocyjnymi, tj. samochodami ciężarowymi, aby tylko móc pokryć się jeszcze na czas w potrzebne artykuły. Ruch ten słabnie jednak z powrotem z uwagi na ostatnie dnie przedświąteczne.

Informacje, jakie ukazały się w niektórych dziennikach prasowych o nastąpić mającej zniżce cła przywozowego na owoce suszone w związku z podpisaniem układu konwencyjnego (taryfowego) polsko-greckiego, wpłynęły bardzo deprymująco na tych importerów, którzy posiadają duże zapasy oclonych sułtanek, koryntek i rodzynek. Importerzy ci zaczęli szybko wyzbywać się odnośnych artykułów po niższych cenach, aby nie narazić się na większe straty z chwilą wprowadzenia w życie odnośnego układu.

Kawa surowa:

Sytuacja w handlu kawą surową nie uległa żadnej zmianie, o ile chodzi o kawy brazylijskie. Zbyt kawy bardzo słaby. Transakcje dochodzą do skutku jedynie w sporadycznych wypadkach i na drobne partie. Ceny bez zmiany.

Na rynkach zagranicznych tendencja również słabsza z uwagi na okres świąteczny.

O ile chodzi o kawy niebieskie, tendencja jest nadal mocna. Ceny w dalszym ciągu lekko zwyżkowały. Mianowicie o 5—15 groszy na kg, zależnie od gatunku i pochodzenia kawy. Dowozy kawy niebieskiej są niewystarczające.

Herbata:

Na rynku angielskim tendencja utrzymana. Są wprawdzie pewne wahania cen o 1/4—1/2 d na lbs., ale wahania te nie odgrywają większej roli z uwagi na okres świąteczny.

Na rynku krajowym panuje w handlu hurtowym prawie zupełny spokój. Podaż jest większa od popytu. Zapasy duże. Ceny kształtują się następująco: Sumatra zł 11,70—12,20 za 1 kg towaru oclonego loco magazyn importera, Cejlon zwykły zł 12,00—12,25, Cejlon średni zł 12,30—13,20 zależnie od jakości.

Korzenie:

Na pieprz czarny tendencja mocna. Ceny zwyżkowały o 10—15 gr na kg. Mocna tendencja wywołana została informacjami o zmniejszeniu kontyngentu przywozowego. Za granicą tendencja słabsza, ceny zniżkowe. Artykuł ten sprzedaje się obecnie po 2,95—3,10 zł za 1 kg loco magazyn importera. Zbyt na pieprz biały słaby. Ceny zniżkowe. Bez zmiany jest sytuacja w handlu cynamonem i pimentem. Na artykuły te zapotrzebowanie bardzo małe. Transakcje dochodzą do skutku jedynie w sporadycznych wypadkach i to na drobne ilości. Ceny w dalszym ciągu bez zmiany.

Owoce suszone:

Mocna tendencja o ile chodzi o śliwki suszone amerykańskie utrzymuje się. Dowozy śliwek małe z uwagi na niemożność uzyskania pozwoleń przywozu w trybie normalnym. Pozwolenia przywozu wydawane są jedynie w transakcji wiązanej i to na ilości, mieszczące się w ramach wartości dokonanego eksportu. Ponieważ eksport odbywa się bardzo powoli, pozwoleń przywozu jest brak. Ceny śliwek kształtują się następująco: śliwki workowe od zł 1,43—1,50 za 1 kg towaru oclonego zależnie od gatunku i wielkości śliwek. Towar skrzynkowy jest droższy o 10—15 gr na kg. Ruch w sułtankach, koryntkach i rodzynkach ożywiony z uwagi na ostatni okres przedświąteczny. Ceny kształtują się następująco za 1 kg towaru oclonego loco magazyn importera: Sułtanki zł 2,10—2,15, koryntki zł 1,15—1,20, rodzynki zł 1,70—1,75. Z uwagi na podpisany układ konwencyjny z Grecją, ceny mają tendencję zniżkową, gdyż stawki celne na dane artykuły zostały układem tym znacznie obniżone.

Masło kakaowe:

Zbyt masła kakaowego średni. Podaż większa od zapotrzebowania. Ceny wahają się od zł 2,70—2,75 za 1 kg towaru oclonego.

TRANSPORTY OWOCÓW I TOWARÓW KOLONIALNYCH.

Dnia 30 marca br. nadszedł do Gdyni s/s „Chorzów“ z transportem 2.500 kg herbaty.

s/s „Hel“ przywiózł do Gdyni dnia 29 marca 6.178 kg herbaty, 2.749 kg ziaren kakaowych, ca 30.000 kg orzechów ziemnych oraz 47.928 kg śliwek suszonych kalifornijskich.

Dnia 3 kwietnia s/s „Ajax“ przywiózł do portu gdyńskiego transport herbaty 3.799 kg.

Również dnia 3 kwietnia nadeszły do Gdyni s/s „Lech" i „Chorzów". S/s „Lech" nadszedł z transportem 30.872 kg herbaty, 7.108 kg kawy i 351 kg imbiru. Na s/s „Chorzów" nadeszło 6.178 kg herbaty, 6.622 kg ziarna kakaowego, 2.965 kg kakao oraz 1.016 kg korzeni.

s/s „Brageland" zawinął do Gdyni dnia 9 kwietnia z ładunkiem 29.196 skrzyń pomarańcz i grapefruitów palestyńskich wagi 1.109.448 kg.

Dnia 11 kwietnia nadszedł s/s „Baltrover" i wyładował transport ca 2.500 kg herbaty i 692 kg winogron.

s/s „Canadia" przywiozła dnia 12 kwietnia 4.500 kg liści bobkowych dla importerów polskich oraz 1.500 kg dla importerów gdańskich.

Dnia 15 kwietnia nadszedł do Gdyni s/s „Gunborg" z transportem owoców suszonych.

s/s „Scandinavia" spodziewany jest w Gdyni dnia 19 kwietnia z ładunkiem z Palermo 5.449 skrzyń cytryn i 18 bel suszonych skórek pomarańczowych; z Messyny 1.019 skrzyń cytryn i ca 3.000 kg skórek pomarańczowych; z Catanii 51 skrzyń cytryn.

STAN ZAPASÓW OWOCÓW POŁUDNIOWYCH W MAGAZYNACH PORTOWYCH W GDYNI.

Stan zapasów owoców południowych w magazynach portowych w Gdyni przedstawiał się na dzień 15 kwietnia rb. następująco:

pomarańcze włoskie	22.522 skrz.
pomarańcze jaffskie	30.470 skrz.
cytryny	7.047 skrz.
grapefruity	4.914 skrz.
daktyle	20 ton.

TRANSAKCJE NA GDYŃSKIM RYNKU OWOCOWYM.

W bieżącym okresie sprawozdawczym, tj. od 30 marca do 12 kwietnia urządziły przedsiębiorstwa aukcyjne 7 przetargów, na których wystawiły łącznie 9.750 skrzyń pomarańcz włoskich, 6.311 skrzyń pomarańcz palestyńskich, 530 skrzyń grapefruitów palestyńskich, 4.519 skrzyń cytryn włoskich, 500 worków i 25.000 kg w skrzynkach śliwek kalifornijskich suszonych, 100 skrzynek daktyli francuskich, 250 worków koryntek greckich, 20 worków rodzynek greckich i 70 skrzynek sułtanek tureckich.

Z wyszczególnionych powyżej ilości sprzedano: 8.384 skrzyń pomarańcz włoskich w cenie 1,23—1,36 zł 1 kg, 6.011 skrzyń pomarańcz palestyńskich po 82—95 groszy 1 kg, grapefruity palestyńskie w całości po 29—30 zł skrzynia, 3.160 skrzyń cytryn włoskich po 32—37 zł skrzynia, śliwki kalifornijskie w workach w całości po 1,41—1,46 zł kg, śliwki w skrzynkach również w całości po 1,55—1,58 zł kg, wszystkie daktyle francuskie po 13,50 zł skrzynka, 80 worków koryntek greckich po 1,15 zł za kg, rodzynki greckie w całości po 1,60 zł 1 kg i wszystkie sułtanki tureckie po 1,70 zł za 1 kg.

Szczegółowy przebieg aukcyj przedstawia się następująco:

Aukcje Owocowe Sp. z o. o. urządziły dnia 31 marca aukcję, na której wystawiły:

1.476 klatek pomarańcz włoskich — sprzedano 1.050 kl. w cenie 1,31—1,34 zł kg
2.000 skrzyń pomarańcz palest. — sprzedano 2.000 skrz. w cenie 0,82—0,95 zł kg
250 worków koryntek greckich — sprzedano 80 work. w cenie 1,15 zł kg
20 worków rodzynek greckich — sprzedano 20 work. w cenie 1,60 zł kg
70 skrzyń sułtanek tureckich — sprzedano 70 skrz. w cenie 1,70 zł kg
25 skrzyń daktyli francuskich — sprzedano 25 skrz. w cenie 13,50 zł skrz.
1.300 skrzyń cytryn włoskich — sprzedano 1.300 skrz. w cenie 33—37 zł skrz.

Na aukcji dnia 4 kwietnia wystawiono:

1.940 klatek pomarańcz włoskich — sprzedano 1.940 kl. w cenie 1,30—1,35 zł kg
2.000 skrzyń pomarańcz palest. — sprzedano 2.000 skrz. w cenie 0,83—0,95 zł kg
430 skrzyń cytryn włoskich — wycofano.

Dnia 7 kwietnia wystawiono do przetargu:

2.114 klatek pomarańcz włoskich — sprzedano 2.114 kl. w cenie 1,25—1,33 zł kg
1.711 skrzyń pomarańcz palest. — sprzedano 1.711 skrz. w cenie 0,83—0,93 zł kg
1.830 skrzyń cytryn włoskich — sprzedano 1.460 skrz. w cenie 32—36 zł skrz.
75 skrzynek daktyli francuskich — sprzedano 75 skrz. w cenie 13,50 zł skrz.

Dnia 11 kwietnia wystawiono:

2.120 klatek pomarańcz włoskich — sprzedano 1.180 kl. w cenie 1,23—1,33 zł kg
959 skrzyń cytryn włoskich — sprzedano 400 skrz. w cenie 34—35,50 zł skrz.
25.000 kg śliwek suszonych kalif. — sprzedano 25.000 kg w cenie 1,55—1,58 zł kg.

Bałtyckie Aukcje Owocowe Sp. z o. o. urządziły aukcję dnia 1 kwietnia wystawiając:

600 klatek pomarańcz włoskich — sprzedano 600 kl. w cenie 1,29—1,30 zł skrz.
300 skrzyń pomarańcz palest. — wycofano.

Dnia 5 kwietnia wystawiono:

750 klatek pomarańcz włoskich — sprzedano 750 kl. w cenie 1,32—1,33 zł kg
300 skrz. pomarańcz palest. — sprzedano 300 skrz. w cenie 0,90 zł kg
130 skrzyń grapefruitów palest. — sprzedano 130 skrz. w cenie 29—30 zł skrz.

Na aukcji dnia 8 kwietnia wystawiono:

750 klatek pomarańcz włoskich — sprzedano 750 kl. w cenie 1,35—1,36 zł kg
300 skrz. grapefruitów palest. Lord — sprzedano 300 skrz. w cenie 27 zł skrz.
100 skrzyń grapefruitów palest. Pardess — sprzedano 25 skrz. w cenie 30 zł skrz.
500 worków śliwek susz. kaliforn. Oregon — sprzedano 500 work. w cenie 1,41—1,46 zł kg.